

Številka: 611-12/2014-2

Datum: 20. 4. 2016

Mestna občina Ljubljana
Mestni svet

ZADEVA: Predlog za obravnavo na seji Mestnega sveta Mestne občine Ljubljana

PRIPRAVIL: Mestna uprava Mestne občine Ljubljana,
Oddelek za kulturo

NASLOV: Poročilo o izvajanju Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2012-2015 v letu 2015

POROČEVALKA: mag. Mateja Demšič, vodja Oddelka za kulturo

PRISTOJNO

DELOVNO TELO: Odbor za kulturo in raziskovalno dejavnost

PREDLOG SKLEPA:

Mestni svet Mestne občine Ljubljana sprejme Poročilo o izvajanju Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2012-2015 v letu 2015.

Župan
Mestne občine Ljubljana
Zoran Janković

Priloga:

- poročilo z obrazložitvijo

**Poročilo o izvajanju Strategije razvoja kulture
v Mestni občini Ljubljana 2012-2015
v letu 2015**

UVOD

Pričujoče poročilo je četrto in obenem zadnje letno poročilo o izvajanju Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2012-2015, ki jo je Mestni svet Mestne občine Ljubljana sprejel 23. aprila 2012. Poročilo je nastalo v času, ko je Mestni svet MOL 21. marca 2016 soglasno sprejel novo strategijo razvoja kulture za naslednje strateško obdobje (2016-2019). Nekateri projekti, načrtovani že v obdobju 2012-2015, kot sta npr. projekta obnove Roga in Cukrarne, bodo realizirani v naslednjih štirih letih, kajti gre za finančno najbolj zahtevne projekte.

Naj med številnimi kulturnimi dogodki, ki so zaznamovali leto 2015, uvodoma izpostavimo zlasti naslednje:

- Na Ljubljanskem gradu je 27. maja 2015 svoja vrata odprl Lutkovni muzej, ki poleg razstave slovenskih lutk vzpostavlja tudi sistematično skrb za področje slovenske lutkovne dediščine. Lutkovni muzej je skupni projekt javnih zavodov Ljubljanski grad in Lutkovno gledališče Ljubljana, nagovarja široko ciljno publiko, poživlja kulturno ponudbo v prestolnici, z izobraževalno-izkustvenimi vsebinami pa bo vplival tudi na razvoj kulturnega turizma. MOL je za projekt obnove kulturne infrastrukture in vzpostavitve Lutkovnega muzeja zagotovil 1.098.616,99 evrov, Evropski sklad za regionalni razvoj 1.527.075 evrov in Ministrstvo za kulturo 269.484 evrov. V sklopu projekta je bilo na Ljubljanskem gradu urejenih 1.186,60 m² površin. Muzej je odprt vse dni v letu v skladu z odpiralnimi časi ostalih grajskih vsebin. Vstopnina za stalno postavitvev je vključena v grajsko vstopnico.
- 24. septembra 2015 je po dveh letih prenovitvenih del svoja vrata znova odprla Plečnikova hiša v Trnovem. Novost v prenovljeni Plečnikovi hiši je stalna razstava. Prenova je znašala 2.264.620 evrov, sredstva smo zagotovili iz fondov EU. Muzej in galerije mesta Ljubljane, ki upravlja s hišo, v prvem letu načrtuje 6000 obiskovalcev, v prihodnjih pa 10.000 obiskovalcev letno.
- Sedmi festival kulturno-umetnostne vzgoje Bobri, ki je potekal med 24. januarjem in 8. februarjem 2015, je mladim obiskovalcem ponudil številne gledališke, plesne, glasbene, literarne in filmske prireditve, povečali smo število delavnic na vseh področjih kulture. V okviru festivala je bilo 184 predstav in vrsta delavnic, za katere so razdelili več kot 16 tisoč brezplačnih vstopnic.
- 11. junija 2015 smo podelili Župančičeve nagrade, najvišja priznanja Mestne občine Ljubljana za izjemne stvaritve s področja umetnosti in kulture, v Kinu Šiška.
- Na Kongresnem trgu je med 12. in 21. junijem 2015 potekal 7. festival Junij v Ljubljani, na katerem so si obiskovalci ogledali vrsto brezplačnih kulturnih prireditev. Dopoldanske prireditve so bile namenjene otrokom, popoldnevi so bili v znamenju lahkotnejših glasbenih in plesnih predstav, ob večerih pa so si obiskovalci ogledali vrhunske kulturne dogodke različnih zvrsti. Novost festivala 2015 so bili tematski dnevi, in sicer Lutkovni dan, Cirkuski ponedeljek, Baletni dan, Dan sodobne urbane glasbe in Praznik glasbe.
- Ljubljanski grad je lani obiskalo rekordnih 1.190.441 gostov (61.392 več kot leto poprej), tirna vzpenjača pa je prepeljala največ potnikov doslej – 348.253.

Poleg zgoraj navedenih dogodkov je kulturno leto 2015 še posebej zaznamovalo dejstvo, da je Ljubljana 11. decembra 2015 prejela stalni naziv mesto literature, ki ga Unesco podeljuje mestom z bogato literarno dediščino in živahnim sodobnim literarnim utripom, ki se zavedajo pomena kulture in knjige za trajnostni razvoj mesta. Ljubljana je tako v družbi le dvajsetih mest, ki so prejela ta naziv. Ljubljana se je v kandidaturi za pridobitev tega naslova zavezala, da bo tudi v prihodnje spodbujala bogato literarno dogajanje v mestu, omogočala varen dom literarnim ustvarjalcem z vsega sveta preko sodelovanja v mreži ICORN, promovirala branje in dostopnost knjige za vse starostne skupine ter podpirala dobro razvito knjižno infrastrukturo. Unescov naziv mesto literature nedvomno še bolj utrjuje položaj Ljubljane na evropskem in svetovnem kulturnem zemljevidu, kar se že kaže na področju mednarodnega sodelovanja.

5. Strateški cilji in ukrepi kulturne politike MOL na posameznih področjih

---

5.1 Uprizoritvene umetnosti

5.1.1 Gledališče

---

1. Cilj: V naslednjem obdobju ohraniti raven kakovosti in obseg gledališke produkcije v Ljubljani.

V letu 2013 smo izvedli Javni razpis za izbor javnih kulturnih programov, ki smo jih sofinancirali v obdobju 2013-2015. Kot enega izmed ciljev smo si zastavili spodbujanje ustvarjalnosti na vseh področjih kulturnih dejavnosti na območju MOL z namenom, da se kulturna ponudba v MOL razvija po kriterijih vrhunskosti, raznovrstnosti in dostopnosti.

V obdobju 2013-2015 smo na področju uprizoritvenih umetnosti sofinancirali 16 programov nevladnih kulturnih organizacij. V letu 2015 smo zanje namenili 988.600 evrov. Med sofinanciranimi uprizoritvenimi programi velja izpostaviti zlasti programe naslednjih nevladnih kulturnih organizacij: Zavod EN-KNAP (158.650 evrov), Mini teater (128.250 evrov), Plesni teater Ljubljana (85.500 evrov), Bunker Ljubljana (85.500 evrov), Društvo gledališče Ane Monro (61.750 evrov), Zavod Exodos (52.250 evrov), Kulturno društvo B-51 (50.000 evrov), Zavod Emanat (47.500 evrov) itn.

Javni zavodi Mestno gledališče ljubljansko, Slovensko mladinsko gledališče in Lutkovno gledališče Ljubljana, katerih ustanoviteljica je MOL, so v letu 2015 uspešno izvedli svoje programe v obsegu in kakovosti gledališke produkcije iz preteklih let.

2. Cilj: Podpora kakovostnim projektom na področju uprizoritvenih umetnosti, ki so bili premierno izvedeni v preteklih letih.

V okviru programskega razpisa smo kot enega od razpisnih kriterijev na področju uprizoritvenih umetnosti določili načrtovanje večjega števila programskih enot v okviru programskih sklopov produkcija (najmanj dve premierni izvedbi letno), postprodukcija (najmanj deset ponovitev letno) in/ali festivali. Tako smo spodbujali večje število postprodukcije posameznih izvajalcev, ki so bili sofinancirani v tem triletnem obdobju. Večina programskih izvajalcev ima v svojih pogodbah poleg produkcije navedene tudi programske enote postprodukcije. Ne gre za posamezne projekte temveč sklope postprodukcije, kjer je v programski enoti zajetih več različnih postprodukcij.

3. Cilj: Povečati obisk gledališč v MOL, v večjem obsegu pridobiti zlasti posamezne skupine ciljnega občinstva.

V letu 2015 smo izvedli Javni razpis za izbor kulturnih projektov, ki jih bo v letu 2015 sofinanciral MOL, v katerem smo določili kot poseben razpisni kriterij na področju uprizoritvenih umetnosti, da projekt nagovarja širše občinstvo in pridobiva nove obiskovalce gledališč. Tako spodbujamo vse izvajalce na področju uprizoritvenih umetnosti, da razmišljajo, na kakšen način in kako bi lahko pridobili nove obiskovalce gledališč.

Na podlagi javnega razpisa smo v letu 2015 na področju uprizoritvenih umetnosti sofinancirali 23 projektov v skupni višini 148.000 evrov. Med sofinanciranimi gledališkimi in plesnimi projekti velja izpostaviti naslednje: Momentum (KUD Baobab, 9.000 evrov), Festival Klovnbuf (Zavod Bufeto, 10.500 evrov), Festival Pajek Ljubljana 2015 (Društvo Pekinpah, 6.500 evrov), Melanholija (Umetniško društvo Osum, 8.500 evrov) in ATL (Rozinteaater, 7.000 evrov).

K uresničevanju tega cilja prispeva tudi festival *Junij v Ljubljani*, ki je potekal od 12. do 21. junija 2015 na Kongresnem trgu. Festival zasleduje cilj, da kakovostno kulturo približa najširšemu krogu prebivalcev in vsem starostnim skupinam. MOL zagotavlja dostopnost festivala z brezplačnostjo dogodkov za obiskovalce. Festival Junij v Ljubljani v svojem dopoldanskem delu ponuja kakovostne lutkovne predstave za otroke, v popoldanskem je na ogled kakovostna ljubiteljska produkcija in v večernem delu prikazuje vrhunske kulturne dogodke in na ta način pridobiva nove gledalce, ki v gledališke hiše redko ali nikoli ne zaidejo. Namen je tudi v tem, da se gledalci med letom odločijo za obisk kulturnih institucij. Festival *Junij v Ljubljani* je v letu 2015 začel z izpeljavo tematskih dni, ki še dodatno promovirajo posamezne umetniške zvrsti in jih približajo najširšemu krogu gledalcev. Tako so se zvrstili: Lutkovni dan (14. 6. 2015), Cirkuški ponedeljek (15. 6. 2015), Baletni dan (17. 6. 2015), Dan sodobne urbane glasbe (19. 6. 2015) in Praznik glasbe (21. 6. 2015), s katerim se je festival tudi zaključil.

4. Cilj: Pridobitev idejnega projekta za investicijo v sodobno gledališko dvorano.

Cilja v obdobju izvajanja Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2012-2015 ni bilo mogoče uresničiti.

5. Cilj: Zapolnitev vrzeli v gledališki ponudbi z vrhunskimi aktualnimi produkcijami velikih svetovnih gledaliških hiš.

V okviru programskega razpisa 2013-2015 smo kot posebna razpisna kriterija na področju uprizoritvenih umetnosti določili načrtovanje večjega števila izvedb posameznih programskih enot v okviru festivalov z mednarodno udeležbo in načrtovanje večjega števila programskih enot v mednarodnih koprodukcijah in/ali gostovanje tujih referenčnih izvajalcev.

V 2015 smo sofinancirali program Zavoda En Knap, ki v Španske borce že nekaj let prinaša vrhunsko mednarodno produkcijo s področja sodobnega plesa. Tako smo lahko v Španskih boricah decembra videli zadnjo izvedbo koreografij za oder skupine Trishe Brown v Evropi. V sklopu festivala Plesna Vesna, ki prav tako skrbi za posredovanje zanimive, mlajše mednarodne produkcije, pa so gostili prodorne mlajše evropske umetnike kot so Alexander Gottfarb, Alexander Deutinger, Simon Mayer, Adrienn Hod in Young Moo Kim..

V okviru sofinanciranih programov v letu 2015 je tudi Zavod Bunker, ki je med 23. in 30. avgustom 2015 organiziral festival Mladi levi, v okviru katerega se nam je predstavila vrsta mednarodno uveljavljenih ustvarjalcev z različnimi uprizoritvami, delavnicami in inštalacijami.

V letu 2015 smo v okviru kulturnih programov sofinancirali tudi 19. edicijo festivala EXODOS, ki je od 17. do 21. aprila 2015 ponudil več kot dvajset dogodkov, in sicer plesno-gledaliških predstav, koncertov, fotografskih razstav, predavanj, pogovorov, delavnic, filmov in bazarja, posvečenim afriški umetnosti.

Kot vsako leto smo tudi v 2015 sofinancirali festival Ex Ponto v okviru triletnega kulturnega programa Kulturnega društva B-51. Mednarodni festival uprizoritvenih umetnosti je prepoznaven po programu, ki združuje vrhunsko gledališko estetiko, socialno in politično aktualnost ter spodbuja festivalsko koprodukcijo. Festival je potekal od 18. do 26. septembra 2015 na različnih lokacijah v Ljubljani.

5.1.2 Ples

---

1. Cilj: Dvigniti raven produkcije na področju sodobnega plesa, povečati število mednarodnih projektov in povečati obseg postprodukcije.

V okviru programskega razpisa 2013-2015 smo kot poseben razpisni kriterij na področju uprizoritvenih umetnosti določili načrtovanje večjega števila programskih enot v okviru programskih sklopov produkcija (najmanj dve premierni izvedbi letno), postprodukcija (najmanj deset ponovitev letno) in/ali festivali. Tako spodbujamo večje število postprodukcije posameznih izvajalcev, ki so sofinancirani v obdobju 2013 do 2015. V letu 2015 smo izvedli Javni razpis za izbor kulturnih projektov, ki jih bo v letu 2015 sofinanciral MOL, v katerem smo kot poseben razpisni kriterij na področju uprizoritvenih umetnosti določili večji obseg ponovitev in referenčnost prostorov, v katerih se odvija postprodukcija. Na tak način spodbujamo večji obseg ponovitev, saj se je v preteklih letih izkazalo, da imajo nekatere produkcije le 1 ali 2 ponovitvi, pa bi bilo zaradi kakovostnega projekta primerno, da projekt doživi več ponovitev.

2. Cilj: Podpora projektom s področja sodobnega plesa, ki so namenjeni otrokom in mladostnikom.

V letu 2014 je v okviru sofinanciranega triletnega programa Plesnega teatra Ljubljana nastala izredno kvalitetna in uspešna plesno gledališka predstava za otroke Ivane Djilas *Juri Muri v Afriki pleše* po zgodbi Toneta Pavčka. Predstava s pomočjo afriških ritmov, glasbe v živo in lutk nenavadnih velikosti otroke popelje v svet plesa ter jih pouči o geografiji, barvah in razlikah na tem svetu. Gre za pomembno promocijo sodobnega plesa, saj je predstava imela že 30 nabito polnih ponovitev, številne medijske odzive ter prejela pomembne nagrade. V letu 2015 je predstava doživela izredno veliko število ponovitev.

V okviru sofinanciranega triletnega programa Zavoda En Knap je v letu 2014 mednarodni plesni ansambel EnKnapGroup po sedmih letih delovanja, pod umetniškim vodstvom in v režiji Iztoka Kovača, prvič ustvaril predstavo za najmlajše gledalce (od 2 do 6 let) z naslovom *Huda mravljica*. Ob glasbi, besedi in bogatih likovnih podobah se otrokom na duhovit in inovativen način približa sodobni ples skozi otroško predstavo. V letu 2015 poteka uspešna postprodukcija predstave.

3. Cilj: Povečati obseg projektov s področja plesa, ki se odvijajo na odprtih javnih mestnih površinah: ulicah, trgih, mostovih ipd., zlasti v okviru manifestacije Praznik plesa (29. april).

Zavod En Knap, ki je programsko sofinanciran, je v letu 2015 izvajal zanimiv projekt *Ples v mestu*, ki združuje ples, znanje o plesu in zanimiva ter zabavna dejstva o plesu. Občinstvo se s presenetljivo vsebino srečuje na nenavadnih krajih kot so cerkve, javni uradi, zdravstveni domovi, pokopališča, športne dvorane, igrišča, parkirišča, ulice, trgi...tako poskušajo poudariti, da se ples nahaja povsod, le odkriti ga je treba. Izvedba vključuje od 50 do 100 izvajalcev, razporejenih po različnih lokacijah, kjer čakajo na prihod občinstva, da ob srečanju izvedejo dogovorjeno plesno točko ali prezentacijo. Projekt na atraktiven in inovativen način popularizira plesno umetnost in poleg udeležencev projekta pritegne veliko pozornosti tudi s strani naključnih opazovalcev.

5.2 Likovne umetnosti

---

1. Cilj: Izboljšati razstavno ponudbo v MOL in povečati število vrhunskih in zahtevnejših razstavnih projektov, ki bodo pritegnili kar najširši krog občinstva.

Povezovanje javnih zavodov na področju predstavitve likovne umetnosti in kulturne dediščine je dobro, saj muzeji in galerije med seboj vsebinsko sodelujejo pri večjih projektih, pri promociji naše dediščine in sodobne likovne ustvarjalnosti. Sodelovanje presega okvire javnih zavodov, katerih ustanoviteljica je MOL, saj se izboljšuje tudi sodelovanje z državnimi javnimi zavodi.

Nosilni inštituciji za predstavitev likovnega programa v MOL sta javna zavoda Muzej in galerije mesta Ljubljane (MGML) in Mednarodni grafični likovni center (MGLC), v manjši meri pa tudi Ljubljanski grad, Center urbane kulture Kino Šiška in Kinodvor.

V Mestnem muzeju (MGML) je predstavljena razstava Voda, s katero se je muzej odzval na naziv Ljubljana Zelena prestolnica Evrope 2016. Odprta bo do maja 2016. Gre za projekt, ki je povezal veliko deležnikov, tako iz kulture kot iz gospodarstva in posameznike.

Izrazito povezovalen je tudi grafični bienale, ki ga pripravlja MGLC. V letu 2015 je potekal 31. po vrsti (od 28. 8. do 3. 12. 2015), na osmih različnih lokacijah in med seboj povezal različne inštitucije. 31. grafični bienale z naslovom Nad tabo ti je kurirala Britanka Nicola Lees. Nadpovprečna je bila tudi medijska pokritost in odzivnost v najpomembnejših svetovnih medijih. O 31. grafičnem bienalu so poročali na primer The New York Times, Artforum, Monocle, Mousse in The Independent. ArtBasel Miami Beach Magazine pa je 31. grafični bienale uvrstil med dvanajstimi najboljših umetniških dogodkov na svetu v letu 2015. Za ilustracijo kvalitete in mednarodne pomembnosti prireditve ter vpetosti v mednarodni prostor naj omenimo, da so trije umetniki, ki so sodelovali na ljubljanskem bienalu, predstavljali svoje delo tudi na sočasnem beneškem bienalu 2015.

Grafični bienale in razstava Voda sta bila predstavljen tudi na Expu 2015 v Milanu, kar kaže na dobro sodelovanje javnih zavodov s področja kulture s Turizmom Ljubljana.

V zvezi z razstavninami smo v MOL z letom 2014 na javnem razpisu za sofinanciranje kulturnih projektov, kamor so se lahko prijavi tudi posamezniki na področju likovnih umetnosti, poenotili najvišji zaproseni znesek (do 10.000 evrov) za vse prijavitelje, tako za posameznike kot za nevladne organizacije. Menimo namreč, da lahko umetniki kot posamezniki popolnoma samostojno producirajo razstavne projekte. S prejemniki sredstev podpisemo pogodbe. Posamezniki predložijo le račune v višini 60% pogodbene vrednosti za materialne stroške, 40% pogodbene vrednosti pa jim priznamo kot njihov honorar, za katerega ni potrebno predložiti nobenih listin. Ukrep je veljal tudi za javni razpis v letu 2015.

Javni zavodi MOL izplačujejo razstavnine in navajamo podatke za leto 2015. Pri tem velja opozoriti na razlike med razstavami, ki so vključene v letne programe javnih zavodov (produkcija), in tistimi, ki so predstavljene v posameznih razstaviščih, kjer javni zavod nastopa zgolj kot koproducent. Višine razstavnin se torej razlikujejo glede na obseg in glede na vlogo javnega zavoda v produkciji.

MGML je novembra 2013 sprejel interni cenik za izplačevanje razstavnin, in sicer:

Mestna galerija:

- samostojna predstavitev: 1.500 evrov bruto (vključeno tudi eno vodstvo, vsako nadaljnje plačljivo po 100 evrov bruto),
- skupinska: 500 evrov bruto,

Tobačna 001:

- samostojna predstavitev: 400 evrov bruto,
- skupinska predstavitev: 100 evrov bruto,

Bežigrajska galerija 1 in 2:

- samostojna predstavitev: 600 evrov bruto,
- skupinska predstavitev: 250 evrov bruto.

V letu 2015 je MGML za razstavnine v vseh razstavnih prostorih namenil 27.500 evrov.

MGML v primeru koprodukcije prevzema velik del organizacijskega in stroškovnega bremena same priprave razstav, njihovega varovanja, promoviranja in vzdrževanja v času trajanja razstave, zato producenti (NVO) lažje umetnikom namenijo sredstva za izplačilo razstavnine.

Mednarodni grafični likovni center ima postavljene honorarje za umetnike, in sicer:

- mala samostojna razstava: 300 evrov bruto,
- velika samostojna razstava oziroma retrospektivna razstava: 1.200 evrov bruto.

S prvim januarjem 2015 je začel veljati nov cenik za avtorske honorarje, ki vključuje tudi razstavnine (Pravilnik MGLC o določitvi višine avtorskih honorarjev pri razstav):

- osebna razstava 500 evrov bruto,
- pregledno razstavo 1.500 evrov bruto.

V primeru skupinske razstave, zavod nameni za razstavnine 15% pogodbene vrednosti sodelujočim umetnikom.

V letu 2015 je Mednarodni grafični likovni center izplačal skupaj za 13.750 evrov razstavnin.

Kino Šiška je leta 2015 v okviru programa likovne in vizualne umetnosti izpeljal 26 razstavnih projektov, na katerih so se javnosti predstavili tako domači kot tuji avtorji in avtorski kolektivi s sodobno umetniško produkcijo v najrazličnejših medijih (fotografija, slikarstvo, grafika, risba in ilustracija, strip in multimedijske inštalacije). Izplačanih je bilo 26 razstavnin v skupni vrednosti 5.600 evrov. Razstavnine zajemajo program samostojnih in skupinskih predstavitev razstavnega prostora Kino Šiška (zgornje in spodnje preddverje), umetniških rezidenc in gostujočih razstav.

Ljubljanski grad tudi v letu 2015, v skladu z usmeritvami Ministrstva za kulturo in Oddelka za kulturo MOL, izplačuje razstavnine avtorjem razstav. Kot koproducent prevzema tudi velik del organizacijskega in stroškovnega bremena same priprave razstav, njihovega varovanja, promoviranja in vzdrževanja v času trajanja razstav.

Javni zavod Kinodvor ima na Kolodvorski ulici ob izhodu iz kinodvorane razstavni prostor. Vsako leto je v Kinodvor. Galeriji. v koprodukciji z zunanjimi izvajalci oziroma soorganizatorji na ogled vsaj 6 specializiranih razstav, povezanih s filmsko in vizualno umetnostjo.

Vsi javni zavodi so v primerjavi z letom 2014 izplačali več razstavnin v višjem skupnem znesku.

V okviru galerijske dejavnosti je bilo v petih razstavnih prostorih Mestne uprave MOL v letu 2015 izvedenih skupno 49 razstav. V sklopu razstavnega programa smo izvedli 40 spremljajočih dogodkov (vodstva, javna branja, okrogle mize), od tega 27 dogodkov v Galeriji Kresija. V najbolj reprezentančnem razstavnem prostoru MOL – Galeriji Kresija smo v letu 2015 v sodelovanju z *Ustvarjalno pisarno SOdelujem na način veččutnega vodstva* vidno oviranim osebam prilagodili razstavo v sklopu 31. grafičnega bienala MGLC. *Ustvarjalni pisarni SOdelujem* smo za boljše delovanje zagotovili tudi pisarniški prostor na Trgu prekomorskih brigad 1 in s tem še okrepili sodelovanje.

Za dva razstavna prostora - Galerijo Kresija in Stekleni atrij ljubljanske Mestne hiše smo v letu 2015 začeli z izplačevanjem razstavnin posameznikom in samostojnim ustvarjalcem na področju kulture. Izplačali smo 8 razstavnin. Za razstavljalce, ki so bili izbrani na podlagi javnega povabila MOL, je MOL prevzel strošek tiska vabila-zloženke, strošek zavarovanja razstavnih eksponatov, fizično varovanje razstave, strošek tekočih obratovalnih stroškov prostorov, promocijo otvoritvenega dogodka in strošek pogostitve. Vsi razstavljalci, uvrščeni v razstavne prostore MOL, so bili upravičeni do brezplačne uporabe razstavnega prostora.

V obdobju 2013 – 2015 smo na področju likovnih umetnosti sofinancirali 6 javnih kulturnih programov. V letu 2015 smo sofinancirali likovne programe naslednjih nevladnih kulturnih organizacij, ki imajo likovne umetnosti kot osnovno programsko področje: Društvo Škuc (45.800 evrov), Društvo Photon (33.000 evrov), KUD Sestava (11.000 evrov), Zavod

P.A.R.A.S.I.T.E. (33.000 evrov), Forum Ljubljana (75.000 evrov) in KUD Mreža (30.500 evrov).

Nevladne organizacije, ki delujejo na področju likovnih umetnosti, bistveno prispevajo k predstavitvi sodobne domače in tuje vizualne produkcije, se med seboj povezujejo in svoj program predstavljajo tudi v razstaviških javnih zavodov. Med najbolj organizacijsko kompleksnimi projekti izpostavljam festival Svetlobna gverila in Mesec fotografije.

2. Cilj: S sistematično prezentacijo likovnih zbirk MOL ter prezentacijo in nadgradnjo zbirk javnih zavodov s področja likovnih umetnosti oblikovati novo kakovostno in reprezentativno ponudbo na razstavnem področju.

Cilj je dolgoročen. Likovna zbirka MOL je evidentirana. Upravljalec zbirke likovnih del MOL je javni zavod Muzej in galerije mesta Ljubljane, ki jo glede na vsebino in izbor prezentira na občasnih likovnih razstavah.

3. Cilj: Izboljšanje prostorskih pogojev izvajalcev javnih kulturnih programov in projektov.

V letu 2015 smo v okviru javnega razpisa in v sodelovanju z Oddelkom za ravnanje z nepremičninami zagotovili delovne prostore dvema likovnima umetnikoma (Mandić, Frlic) in dvema nevladnima organizacijama (DUM – društvo umetnikov, Zavod Masa).

Rezidenčne programe smo v letu 2015 ciljno podprli preko javnega razpisa za sofinanciranje javnih kulturnih programov v naslednjih treh letih, saj smo na področju likovnih in intermedijskih umetnosti uvedli kriterij načrtovanja izvedbe rezidenčnih programov, ki prinaša 2 točki (od 100 možnih).

4. Cilj: Vzpostaviti profilirano podporo projektom s področij arhitekture, krajinske arhitekture in oblikovanja.

Podpora kulturnim projektom s področij arhitekture, krajinske arhitekture in oblikovanja je bila prvič uvedena v okviru Strategije razvoja kulture v MOL 2012-2015. V projektne razpisu za leto 2013 je imelo področje likovnih umetnosti sekcijo arhitektura in oblikovanje s posebnimi razpisnimi kriteriji, ki ustrezajo specifični področja. Na javni razpis za sofinanciranje projektov na področju sekcije arhitektura in oblikovanje se je v letu 2015 prijavilo 20 izvajalcev, strokovna komisija je v sofinanciranje predlagala 7 projektov sedmih različnih prijaviteljev v višini 34.000 evrov, kar predstavlja 43,41% vseh sredstev, ki so namenjena sofinanciranju kulturnih projektov na področju likovnih umetnosti. S tem ukrepom smo omogočili bolj sistematično podpro projektom s tega področja, kar se pozna tudi na kvaliteti izvedenih projektov.

5.3 Glasbene umetnosti

---

1. Cilj: Zagotoviti pogoje za kontinuirano izvajanje kakovostnih glasbenih zvrsti, zlasti jazza in etno glasbe.

Vsakoletni javni razpisi omogočajo doseganje zastavljenih ciljev predvsem zaradi kriterija o deficitarnosti posameznega področja glasbenega ustvarjanja. Glasbeno dogajanje na področju jazza in etno glasbe se je v zadnjih letih močno okrepilo, tako na Gornjem trgu v poletnih mesecih potekajo jazz večeri v organizaciji ustanove Imago, cikel koncertov se skozi vse leto odvija na Ljubljanskem gradu, že nekaj let zapored se v Ljubljani odvija festival Godibodi, ki predstavlja predvsem etno glasbo. Uveljavil se je tudi prostor na Prulah (Prulček), kjer večkrat tedensko organizirajo koncerte različnih glasbenih izvajalcev in zvrsti.

V obdobju 2013–2015 smo na področju glasbenih umetnosti sofinancirali 10 programov nevladnih kulturnih organizacij, v skupni vrednosti 333.900 evrov (v letu 2015). Med sofinanciranimi glasbenimi programi velja izpostaviti zlasti programe naslednjih nevladnih kulturnih organizacij: Društvo glasbena mladina ljubljanska (65.600 evrov), Zavod za oživljanje kulturne podobe starega mestnega jedra (47.000 evrov), Društvo KAPA (39.000 evrov), Društvo slovenskih skladateljev (34.300 evrov), Glasbeno društvo Slowind (30.000 evrov), glasbeni program društva ŠKUC (20.000 evrov) itn. Poleg tega smo v letu 2015 sofinancirali tudi 15 glasbenih projektov, med katerimi velja izpostaviti naslednje projekte: 31. mednarodni festival Druga godba (13.500 evrov), Ciklus koncertov Sozvočje svetov (Društvo Komorni godalni orkester Slovenske filharmonije, 7.700 evrov), Koncertni cikel Dirty Skunks (Društvo Veseli dihurčki, 11.300 evrov) in Kulturno umetniško društvo Kreatura Moonlee (Dvocikel 8.100 evrov).

2. Cilj: Povečati dostopnost kakovostnih glasbenih dogodkov v MOL.

Eden izmed pomembnih kriterijev pri vsakoletnem javnem razpisu za podporo projektom je kriterij dostopnosti. Precej glasbenih prireditev v MOL je brezplačnih ali imajo zelo nizko vstopnino, predvsem to velja za prireditve, ki se odvijajo v obdobju od maja do oktobra na javnih površinah Ljubljane, hkrati pa tudi za prireditve v decembru. V okviru festivala *Junij v Ljubljani*, kjer so vse prireditve brezplačne, se je zvrstilo vrsto zanimivih in visoko kakovostnih glasbenih dogodkov na Kongresnem trgu, v Stari Ljubljani so se vrstili koncerti klasične in jazz glasbe, v okviru Mednarodnega poletnega festivala pa se je odvijalo vrsto izjemnih glasbenih dogodkov na vrhunski ravni. Občinstvo je lahko na odprtem Kongresnem trgu slišalo in videlo koncert Big banda RTV Slovenije z mladimi slovenskimi jazzisti, prav tako je bilo moč videti in slišati Triada - gala orkestrski koncert Akademije za glasbo z vokalnimi in instrumentalnimi solisti. Na velikem odru sredi Kongresnega trga je občinstvo lahko uživalo tudi v posebnem dnevu, namenjenem sodobni urbani glasbi. Program Junija v Ljubljani se je zaključil z odlično izvedenem Prazniku glasbe, ki je privabil številne poslušalce. Za zaključek je na velikem odru poskrbel Center urbane kulture Kino Šiška s Špil ligo in koncertom Moveknowledge.

3. Cilj: Povečati obseg glasbene produkcije, namenjene otrokom.

Cilj skušamo doseči v okviru projektov kulturne vzgoje, kjer so podprti projekti različnih umetniških zvrsti, med njimi tudi glasbeni. Namen je ponuditi predvsem kvalitetne glasbene dogodke otrokom in mladim. Vsakoletni festival Bobri, namenjen predvsem otrokom in mladim, je v letu 2015 ponudil precej zanimivih glasbenih dogodkov: Mako repa in skače, Koncert improvizirane glasbe, Trubar in drugi trubadurji slovenske glasbe, Orkester izvornih instrumentov. Kino Šiška je nadaljeval projekt z naslovom Špil liga, ki omogoča mladim, še neujavljenim srednješolskim skupinam, da predstavijo svojo glasbeno ustvarjalnost na poti uveljavitve.

4. Cilj: Povečanje glasbene ponudbe v Mestni občini Ljubljana v delu, ki se nanaša na najširše občinstvo, s tem pa doseči povečanje dostopnosti glasbene umetnosti in njene promocije.

MOL skuša zagotoviti čim več glasbenih projektov, ki privabijo različno občinstvo, tudi tako, ki sicer ne obiskuje kulturnih prireditev. V okviru festivala Junij v Ljubljani je bila v letu 2015 občinstvu ponujenih vrsta izjemnih glasbenih prireditev zelo različnih glasbenih zvrsti.

Poleg tega smo v Ljubljani lahko slišali Koncert opernih arij, večer filmske glasbe skladatelja in dirigenta Tan Duna, odvirtela se je Poletna noč, septembra še muzikal Cvetje v jeseni, z opero TURANDOT je gostovala Kitajska nacionalna opera iz Pekinga, uspešnica poletja pa je bil muzikal Mamma mia.

Glasbeni program Kina Šiška je tudi v letu 2015 ostal žanrsko odprt in osredotočen zlasti na podpiranje kvalitetne in aktualne produkcije, kar je bilo opaženo in pohvaljeno tako s strani strokovne kot ljubiteljske in zainteresirane javnosti. Obenem se je ohranilo in okrepilo tudi sodelovanje z referenčnimi producenti, promoterji, založbami, agencijami in ostalimi akterji domačega in mednarodnega glasbenega sveta. Nadaljevali in nadgrajevali so uspešne glasbene cikle prejšnjih let, hkrati skrbeli za kontinuirano, celoletno ponudbo koncertov tako že uveljavljenih imen, kot tudi novih, aktualnih, vzpenjajočih se glasbenikov in skupin tuje in domače glasbene scene.

Soproducentno so se tudi v letu 2015 uspešno vključili v programsko shemo festivalov Tresk, Druga godba in Sonica. V koprodukciji z Radiem Študent so marca organizirali zdaj že prepoznavni festival Tresk, katerega koncertni program temelji na predstavitvi mlajših alternativnih domačih glasbenih ustvarjalcev ob boku reprezentativnih žanrsko sorodnih tujih glasbenih imen, medtem ko je spremljevalni program postregel z vrsto zanimivih predavanj oziroma okroglih miz na temo bolj ali manj perečih vprašanj, ki spremljajo glasbeno produkcijo, vse skupaj pa je obogatil še sejem manjših in večjih slovenskih glasbenih založb. Zelo pomembni in uspešni so bili tudi samostojni nastopi slovenskih glasbenih ustvarjalcev, večinoma v kontekstu izida njihovih novih studijskih albumov ali visokih obletnic delovanja. Med odmevnejšimi gre izpostaviti koncerte Demolition group, Borghesie, Dan D, Damirja Avdića, Your Gay Thoughts, Noctiferie, Klemna Klemna in Svetlane Makarovič. Posebej je treba izpostaviti produkcijo in izdajo albuma The Watercolors skupine Your Gay Thoughts; realizacija projekta Kulturni evro 2014. V letu 2015 so nadaljevali prakso podpore mlajšim neuveljavljenim domačim skupinam in posameznikom, ki smo jim priložnost, da se predstavijo širši publiki in mednarodno uspešnim kolegom, dali ob mnogih koncertih tujih izvajalcev. Na ravni cikličnih dogodkov gre gotovo izpostaviti koncertni cikel Indeks, ki je potekal četrto leto. Konec leta 2012 je bil uveden z namenom spodbuditi mlajše glasbene navdušence k obisku koncertov bendov, ki pri nas še niso znani, so pa kvalitetni in v kariernem vzponu. Zato so pod skupnim okriljem "znamke" Indeks povezali ter na ta način dali večjo pozornost koncertom mlajših perspektivnih ustvarjalcev. Pomembnost tovrstnega cikla, ki se v vedno večji ponudbi vsakršnih (glasbenih) dogodkov trudi izbrati in predstaviti izključno umetnike, za katere verjame, da so ali bodo pustili svojstven pečat na sodobni glasbeni sceni, so prepoznali in podprli ne le obiskovalci temveč tudi širša zainteresirana javnost in recenzentje.

1.4 Intermedijske umetnosti

V obdobju 2013 – 2015 ni bilo večjih sprememb na področju intermedijskih umetnosti, bo pa v naslednjem strateškem obdobju večji premik na tem področju, in sicer povečanje števila programskih izvajalcev iz štiri na šest.

1. cilj: Povečati število večjih in zahtevnejših projektov, ki so plod sodelovanja med več izvajalci na področju intermedijskih umetnosti.

Sodelovanje med več izvajalci na področju intermedijskih umetnosti je bilo uresničeno med programskimi prijavitelji neposredni poziv za sofinanciranje kulturnih programov, pri izvajanju rednega programa vseh štirih programskih izvajalcev. Vsi štirje programski izvajalci, ki imajo osnovno področje na področju intermedijskih umetnosti, so izpolnjevali ta kriterij, pri tem sta najbolj izstopala Zavod Aksioma in Zavod Kersnikova ki sodelujeta z ostalimi programskimi in projektnimi izvajalci, kot tudi s nekaterimi javnimi zavodi, predvsem s Kinom Šiška in MSUM.

Na podlagi programskega razpisa 2013-2015 smo v letu 2015 na področju intermedijskih umetnosti sofinancirali programe v skupni višini 110.000 evrov, in sicer naslednjih štirih nevladnih kulturnih organizacij, ki imajo intermedijske umetnosti kot osnovno programsko področje: Zavod Aksioma (33.000 evrov), Zavod Cona (19.000 evrov), Društvo Ljudmila (20.000 evrov) in Zavod K6/4 (38.000 evrov). Poleg tega smo v letu 2015 sofinancirali tudi 8

intermedijskih projektov, med katerimi velja izpostaviti naslednje projekte: Nika Oblak, projekt Rat race: 1.750 evrov, Zavod Projekt Atol, z dvema projektoma: Seen: 2.500 evrov in Hexen 2.0: 2.750 evrov, Zavod Radio Študent, Radar detektor 2015: 2.500 evrov, Cirkulacija 2, društvo za samoprodukcijo, interdisciplinarnost in cirkulacijo sodobne umetnosti in Cirkulacija 2: Hrup smo mi - Kulturni vmesniki: 4.000 evrov.

V letu 2015 je znova prišlo do sodelovanja med Kino Šiška in KD Mota v okviru festivala Junij v Ljubljani, ki sta organizirala večer elektronske glasbe v povezavi z vizualnim projektom na temo urbanosti.

2. cilj: Prostorsko čim bolj enotno reševati infrastrukturne težave za ustvarjalce na področju intermedijskih umetnosti in s tem zagotoviti kontinuiteto njihovega delovanja.

V letu 2015 nismo prispevali nobenega novega prostora za izvajalce na področju intermedijskih umetnosti, predvsem zaradi hudega pomanjkanja MOL na področju prostorsko - infrastrukturnih kapacitet.

3. cilj: Povečanje števila projektov, ki aktivno izkoriščajo splet kot izrazno in komunikacijsko prizorišče.

V letu 2015 smo kot enega od posebnih razpisnih kriterijev dodali tudi naslednje: projekt, ki aktivno izkorišča splet kot izrazno in komunikacijsko prizorišče, na področju intermedijskih umetnosti. Strokovna komisija je ocenila, da so vsi projekti, prispeli na javni razpis za sofinanciranje kulturnih projektov, kot tudi na neposredni razpis za sofinanciranje programskih izvajalcev, imeli v načrtu izpolnjevanje tega kriterija, četudi ni šlo za t. i. spletne umetnosti. Prijavitelji so kriterij izpolnjevali predvsem v obliki informacij za uporabnike, vendar tudi kot različne oblike spletnih projektov.

5.5 Knjiga

---

1. Cilj: Pridobitev trajnega Unescovega naslova mesto literature, s katerim bo MOL na dobrih temeljih programa Ljubljana – svetovna prestolnica knjige 2010 kontinuirano skrbela za podporo razvoju področja knjige.

Ljubljana je bila 11. decembra 2015 proglašena za Unescovo mesto literature in postala članica Unescove mreže kreativnih mest. Unesco podeljuje ta naziv mestom z bogato literarno dediščino in živahnim literarnim utripom, ki se zavedajo pomena kulture in knjige za trajnostni razvoj. Ljubljana je tako postala eno izmed dvajsetih Unescovih mest literature sveta (Edinburgh, Melbourne, Iowa City, Dublin, Reykjavik, Norwich, Krakow, Dunedin, Praga, Heidelberg, Granada, Bagdad, Barcelona, Uljanovsk, Tartu, Lvov, Nottingham, Obidos, Montevideo).

Osrednji del kandidature je bil:

**MANIFEST ZA LJUBLJANO – MESTO LITERATURE
12 razlogov za podelitev Unescovega naziva mesto literature Ljubljani**

1) **Zgodovina:** Ljubljana je l. 2014 praznovala 2000-letnico svoje antične predhodnice, ki je bila vpeta tudi v kulturne tokove svojega časa in je bila že v antičnih virih povezana z legendo o Argonavtih, v starokrščanskem obdobju pa je vanjo pošiljal pisma sv. Hieronim. Od prve doslej znane pisne omembe srednjeveške Ljubljane 14. aprila 1112 je minilo skoraj tisočletje in od takrat je Ljubljana središče upravnega in kulturnega življenja na tem prostoru. Prvi razcvet literature je doživela sredi 16. stoletja, ko je tukaj deloval Primož Trubar, utemeljitelj slovenskega knjižnega jezika in mednarodno pomemben verski reformator, ki je

skupaj z drugimi slovenskimi protestantski pisci Slovencem dal prve tiskane knjige. V baroku je Ljubljana dobila prvo javno knjižnico pod okriljem Academie operosorum, v tem času je v Ljubljani deloval polihistor Janez Vajkard Valvasor, ki je v svojem glavnem delu, obsežni monografiji Slava vojvodine Kranjske, posebno mesto namenil prav glavnemu mestu Kranjske Ljubljani. Nov preporod slovenske književnosti se je zgodil v razsvetljenskem krožku barona Žiga Zoisa.

Na začetku 19. stoletja je bila Ljubljana glavno mesto Napoleonovih Ilirskih provinc, kjer je med drugim ustvarjal pisatelj Charles Nodier, ki ga je odločilno zaznamovalo prav ilirsko obdobje. V 30. in 40. letih 19. stoletja je tu živel in glavna dela ustvaril romantični pesnik France Prešeren, ki je slovensko književnost (v slovenskem jeziku) povzdignil na evropsko raven. Od takrat je Ljubljana nepretrgoma slovensko literarno središče z izjemno bogatim literarnim življenjem. Pomemben vrh doseže slovenska književnost s slovenskimi pesniki slovenske moderne: Ivanom Cankarjem, Otonom Župančičem, Dragotinom Kettejem in Josipom Murnom. V 20. letih prejšnjega stoletja je tu svoj eruptivni opus ustvaril Srečko Kosovel, ki je slovensko poezijo povezal z najsodobnejšimi svetovnimi avantgardnimi tokovi. Med drugo svetovno vojno se je v Ljubljani kot središču odporiškega gibanja razširila neverjetno široka ilegalna literarna dejavnost, izjemna v celotnem evropskem prostoru. Številne ilegalne tiskarne in tehnike niso razširjale samo propagandnega tiska, ampak so v najtežjih razmerah izdajale tudi umetniško literaturo.

Po drugi svetovni vojni je v okviru federalno urejene republike Jugoslavije Ljubljana postala glavno mesto Republike Slovenije s svojim parlamentom in vlado, od 1991 pa glavno mesto samostojne Republike Slovenije. V socialistični Jugoslaviji je bil prav na kongresu pisateljev leta 1952 načrtan deklarativni prelom s socialističnim realizmom, ki je odprl pot v modernizem in sodobna literarna iskanja. Ves čas je bila zelo razvita tudi založniška dejavnost, pri čemer je poseben mednarodni odmev doživelo založništvo za otroke in mladino z vrhunskimi besedili in knjižnimi ilustracijami. Od danes v Ljubljani delujočih založb je najstarejša Slovenska matica, ki je leta 2014 praznovala 150 let obstoja in je tudi pomembno kulturno in znanstveno društvo. Tudi danes ima knjiga v Ljubljani poseben simbolni pomen, zato je 2010 upravičeno nosila Unescov naslov svetovna prestolnica knjige. Ljubljana je središče literarnega življenja s številnimi založbami in živim literarnim življenjem, posebej na področju poezije. Ljubljana se ponosa s svetovno znanimi književnimi imeni, kot so filozof Slavoj Žižek, pesnik Tomaž Salamun in romanopisec Drago Jančar.

2) Festivali: V Ljubljani se poleg glasbenih, gledaliških in filmskih festivalov zvrsti največje število literarnih festivalov v Sloveniji: Fabula, Vilenica, Festival Sanje, zaključek letnega mednarodnega srečanja PEN in Mlade rime, ki se jih redno udeležujejo tudi mladi, še neuveljavljeni pisci.

3) Kulturno središče: Ljubljana ima častljivo operno in gledališko tradicijo od 17. stoletja dalje. V ta čas sega tudi visokošolsko izobraževanje z jezuitskim kolegijem, začetki Slovenske filharmonije pa segajo v leto 1701. Danes je tukaj največja kulturna hiša – Cankarjev dom, kjer se letno zvrsti bogat kulturni program. Tudi na mestnem grajskem griču se v prostorih in na dvorišču Ljubljanskega gradu čez leto in predvsem v poletnih mesecih odvije izjemno veliko kulturnih dogodkov. V mestu se poleg bogate kulturne infrastrukture izraziteje profilirajo prepoznavne kulturne četrti: Križevniška ulica, Novi trg, Park Tabor, Kulturna četrt Šiška. Kulturno življenje pomembno podpira časnik za kulturo Pogledi, poleg tega pa tudi številni drugi mediji, nacionalne in zasebne televizijske ter številne radijske hiše. Tudi ti mediji so nastali v Ljubljani v zadnjih dobrih 200 letih (prvi ljubljanski časopis iz 1797 so Ljubljanske novice). V samem osrčju Ljubljane ob Plečnikovem Tromostovju stoji monumentalni osrednji mestni spomenik pesniku Francetu Prešernu, ki je ena simbolno najpomembnejših mestnih točk in eno najbolj priljubljenih shajališč Ljubljančanov.

4) Ljubljanska gledališča, galerije in muzeji: Poleg narodnega gledališča deluje v okrilju Ljubljane 14 gledališč, ki letno pripravijo nad 100 premiernih uprizoritev za vse starostne skupine, pa tudi druga gledališča, ki s številnih mednarodnih festivalov prinašajo nagrade in skrbijo za knjižne izdaje slovenske dramatike, esejistike in teorije gledališča. Še posebej izstopa Lutkovno gledališče Ljubljana z drugim največjim lutkovnim odrom v Evropi, ki je namenjeno najmlajšim in ga dopolnjuje prva knjigarna za otroke v Ljubljani.

Poleg ključnih nacionalnih ustanov z bogato tradicijo (Narodne galerije, Moderne galerije, Narodnega muzeja ...) ima Ljubljana številna razstavišča, ki vsako leto gostijo vrhunske domače in mednarodne razstave, ljubljanski muzeji pa v svojih bogatih zbirkah predstavljajo starejšo in novejšo zgodovino mesta tudi z bogato arheološko dediščino pred nastankom Emone. Prav v zadnjih letih pa je zrasla nova muzejska četrt z Muzejem sodobne umetnosti in novim Etnografskim muzejem.

5) Knjižnice: V Ljubljani stoji Narodna in univerzitetna knjižnica, delo arhitekta svetovnega slovesa Jožeta Plečnika, ki je ena najlepših palač v mestu in ima v svojem fondu med drugim bogato zbirko srednjeveških kodeksov, inkunabul in literarnih zapuščin najpomembnejših slovenskih pesnikov in pisateljev. Poleg nje je Mestna knjižnica Ljubljana s 35 samostojnimi enotami najpomembnejši gradnik knjige z najštevilčnejšim članstvom v knjižnični mreži Slovenije. Poleg projekta Mesto bere za odrasle in Megakviza za osnovnošolce obeležijo v knjižničnih enotah slovenski kulturni praznik (8. februar, dan smrti pesnika Franceta Prešerna), dan poezije (21. marec), svetovni dan knjige (23. april), dan slovenskih splošnih knjižnic (20. november) in Ta veseli dan kulture (obletnica Prešernovega rojstva 3. decembra), ko je vstop v vse kulturne ustanove brezplačen. V okviru Mestne knjižnice od leta 2010 kot pridobitev v času Ljubljane – Unescove svetovne prestolnice knjige deluje tudi Trubarjeva hiša literature, kjer se vsak dan v letu odvijajo dogodki, povsem posvečeni knjigi, književnosti in publicistiki. V Vodnikovi domačiji pa od letos potekajo programi, ki so v celoti namenjeni besedi in knjigi.

6) Množične prireditve, namenjene knjigi: V Ljubljani se tradicionalno vsako jesen odvija Slovenski knjižni sejem, v letu 2015 je v njegovem okviru potekal 1. otroški festival knjige Cicifest. Vsako pomlad pa se ob svetovnem dnevu knjige 23. aprilu srečajo založniki, literarni ustvarjalci in bralci na Kongresnem trgu, ki nosi ime po kongresu evropskih vladarjev Svete alianse, ki se je dogajal leta 1821. Za bogat literarni program in knjižno ponudbo v tednu knjige so hvaležni zadovoljni ustvarjalci in bralci. Na kresni večer (23. junija) v Ljubljani zagori tradicionalni kres na Rožniku, kjer je dober del življenja preživel slovenski pisatelj Ivan Cankar; kres prižge nagrajenec najpomembnejše nagrade za roman, imenovane Kresnik, prireditev pa poteka pod okriljem osrednjega slovenskega časnika Delo. Skupno mesto Ljubljana beleži 12.000 literarnih prireditev letno, ki so skoraj vse brezplačne.

7) Založniki in knjigotržci: Založništvo ima tradicijo od 16. stoletja z razmahom v 18. stoletju. Najstarejši delujoči založbi sta Mohorjeva družba in Slovenska matica. Ljubljanski založniki in knjigotržci izdajo in prodajo dve tretjini vse slovenske knjižne produkcije in pripravijo tedensko tudi do 50 različnih literarnih prireditev s svojimi literarnimi gosti iz domovine in tujine.

8) Izobraževanje, odprtost in skrb za mlade: Ljubljana ima največjo koncentracijo osnovnih in srednjih šol v državi, Univerza v Ljubljani je najstarejša slovenska univerza z največjim številom študentov. V Ljubljani ima sedež tudi Slovenska akademija znanosti in umetnosti. V okviru projekta Ljubljana bere Mestna občina že sedmo leto podarja vsem triletnikom (ob prvem zdravniškem pregledu), prvošolcem, od leta 2014 pa tudi četrtošolcem na razpisu izbrano izvirno slovensko knjigo in tako spodbuja branje in posedovanje knjige.

9) Literarna društva in organizacije: V Ljubljani so aktivna društva, zavodi in organizacije, ki se ukvarjajo s knjigo in promocijo branja ter združujejo literarne ustvarjalce:

Javna agencija za knjigo RS, Društvo slovenskih založnikov, Zbornica knjižnih založnikov in knjigotržcev, Slovensko bralno društvo, Zveza bibliotekarskih društev Slovenije, Bralna značka, društvo Literatura, Apokalipsa, zavod Študentska založba, Društvo slovenskih pisateljev, Slovenski center PEN, Društvo slovenskih književnih prevajalcev.

10) Stičišče mednarodnega delovanja na področju knjige: Ljubljano so in jo še vedno obiskujejo mnogi svetovno znani knjižni ustvarjalci: Nicodemus Frischlin, Carlo Goldoni, Henry W. Longfellow, Charles Nodier, Hans Ch. Andersen, Paul Eluard, Roland Barthes, Salvatore Quasimodo, Miroslav Krleža, Ivo Andrić, Georg Tabori, Pablo Neruda, Herta Müller, Tomas Tranströmer, Jonathan Franzen, Irvine Welsh, Michel Houellebecq, Georgi Gospodinov, Janice Galloway ...). Številne pisatelje je gostil mednarodni kongres PEN.

11) Razvejano ljubiteljsko kulturno in društveno življenje: Na področju ljubljanske mestne občine deluje preko 200 kulturnih društev, ki se ljubiteljsko ukvarjajo s kulturo. Med njimi so številne gledališke skupine, pevski zbori, folklorne skupine, bralni klubi, izobraževalni klubi za tretje življenjsko obdobje itd.

12) Javni projekti za vključevanje priseljencev iz različnih kulturnih okolij: Ljubljana je bila od nekdaj stičišče različnih kultur, v zadnjem času pa je mestna politika aktivno naklonjena spodbujanju dobrega sožitja med njimi. Kot glavno mesto države Slovenije sprejema v svojo sredino vse, ki želijo kreativno soustvarjati boljše življenje v medsebojnem razumevanju. Med njimi so tako številna društva mednarodnega prijateljstva, kakršna so SILA, francoski, italijanski, nemški, avstrijski in ruski kulturni centri. Tukaj imajo svoj sedež tudi ambasade in konzulati tujih držav, ki s svojo aktivnostjo popestrijo ljubljansko kulturno in literarno življenje. Ljubljana v okviru mreže mest-zatočišč za preganjane pisatelje ICORN gosti pisatelje, ki so zaradi razmer v domicilnih državah izgnanci, tukaj pa najdejo varen prostor za pisanje in ustvarjanje novega socialnega omrežja.

4 zaveze, ki jih bo Ljubljana z nazivom uresničevala

1) Mestna občina Ljubljana bo trajno skrbela za razvoj literature in ustvarila duhovne in materialne pogoje, da postane Ljubljana varen dom literarnih ustvarjalcev z vsega sveta.

2) Mestna občina Ljubljana bo še naprej podpirala literarne in druge kulturne prireditve, ki bodo tudi v prihodnje dostopne vsakomur.

3) Mestna občina Ljubljana bo trajno pozornost posvečala promociji branja in dostopnosti knjige za vse starostne skupine, podpirala knjižno infrastrukturo in knjigo kot življenjsko popotnico mladim.

4) Mestna občina Ljubljana bo spodbujala nastanek novih zaposlitvenih možnosti za mlade na področju knjižne industrije in infrastrukture ter v aktivnosti vključevala priseljence, tujce in vse ljudi, ki so si Ljubljano izbrali za svoj dom.

2. Cilj: Dvigniti zanimanje za knjigo in branje pri vseh ciljnih skupinah.

Literarni festival Literature sveta - Fabula 2015 z naslovom Moč lažnega je bil uspešno izpeljan in vsebinsko bogat. Gostujoči avtorji so na kakovostnih literarnih dogodkih poželi veliko zanimanje. V letu 2015 so literarno življenje Ljubljanec obogatili: Janice Galloway (Clara), Georgi Gospodinov (Fizika žalosti), Clément Bénéch (Slovensko poletje), Stefan Hertmans (Vojna in terpentini) ter Milan Dekleva, Žiga X Gombač, Mojca Kumerdej, Desa Muck in Barbara Simoniti (Moč lažnega), ki so na literarnih večerih predstavili svoje ustvarjanje slovenskemu občinstvu. Izpostavljamo kratke zgodbe slovenskih avtorjev, ki so pisali o osrednji temi Moč lažnega. Na podlagi knjige, ki je bila namenjena mladim bralcem, so

izvedli **nagradni literarni natečaj za tretjo triado osnovnih šol**, v okviru katerega so učenci pisali *'Pismo avtorju'*.

Ob gostovanjih pisateljev so izšli prevodi njihovih del v nakladah po 1.000 izvodov in po ugodnih cenah 10 evrov za knjigo.

Fokus festivala *Moč lažnega* je doživel vrhunec na filozofskem večeru *Kdo zdaj tu laže?*, na katerem so v dvorani SNG Drama sodelovali Mladen Dolar, Alenka Zupančič in Slavoj Žižek. V Slovenski kinoteki je potekal filmski del festivala, ki je bil prav tako povezan z osrednjo temo festivala (na ogled so bili filmi *Zvonovi iz globin*, *Resnice in laži*, *Veliki plan* in *Lažnivec*). Pomemben programski sklop je *Fabula pred Fabulo*, ki v tednu pred festivalom v različnih krajih Slovenije napoveduje prihajajoči festival. Izvedeni so bili tudi Prozni mnogobožji (ti spodbujajo amaterske pisce k javni predstavitvi svojih del) in so eden najstarejših programskih sklopov, ki zagotavljajo trdno jedro obiskovalcev in se dogajajo po vsej Sloveniji. Festival je dosegel visoko stopnjo medijske pozornosti, objavljeni so bili številni pohvalni medijski odzivi. Odlična je bila prilagoditev dostopnosti vseh osrednjih festivalskih dogodkov gibalno oviranim osebam, gluhim in naglušnim, omogočeno pa je bilo tudi spremstvo za slepe in slabovidne ter ponujena pomoč osebam po poškodbi glave in z motnjami v duševnem zdravju. Dogodke v okviru festivala *Fabula 2015* je obiskalo nekaj več kot 4.000 ljudi.

Ljubljanske triletnike in osnovnošolce smo v okviru projekta *Ljubljana bere* obdarili z izvirnimi slovenskimi slikanicami in tako nadaljevali s kampanjo spodbujanja družinskega branja in branja najmlajših. Triletniki so ob sistematskem pregledu pri pediatru prejeli slikanico *Še sto pravljič Anje Štefan* in *Jelke Reichman*, prvošolci pa *Modrost nilskih konjev Petra Svetine*, z ilustracijami *Damijana Stepančiča*.

V letu 2014 smo projekt *Ljubljana bere* razširili na četrte razrede osnovnih šol (takrat so učenci ob obisku šolske knjižnice prejeli izvirno slovensko knjigo *Čofli* avtorja *Andreja Rozmana Roze* in ilustratorja *Zvonka Čoha*). Šole smo v sodelovanju z Oddelkom za predšolsko vzgojo in izobraževanje Mestne uprave MOL (v nadaljnjem besedilu: OPVI) pozvali, da so izbrano knjigo tudi v letu 2015 uvrstili v seznam za osvojitev *Bralne značke*.

Vse knjige smo izbrali na podlagi javnih razpisih in mnenja strokovne komisije.

Trubarjeva hiša literature je s kakovostnim programom pomembno prispevala k večanju zanimanja za knjigo, književnost in književno kritiko. Program je vsebinsko raznolik in povezuje ter prepleta različna področja kulture, predvsem pa je odprt prostor za mlade ustvarjalce na področju literature.

V letu 2015 smo z javnim razpisom oddali v upravljanje *Vodnikovo domačijo* nevladni organizaciji *Divja misel*, ki je svoj program v celoti namenila besedi in knjigi in tako v letu 2015 postala prostor druženja za različne ciljne skupine, ki jih vse povezujeta knjiga in branje.

5.6 Knjižnična dejavnost

---

1. Cilj: Povečati kakovost uporabnikom prijaznih storitev v MKL.

Mestna knjižnica Ljubljana (MKL) je v Strateškem načrtu 2013-2016 opredelila razvojne cilje in strategije za njihovo uresničevanje ter metode za stalno izboljševanje svojih storitev. Vizija MKL je »razumeti spremembe in pripraviti poti do storitev prihodnosti«. V skladu s strategijo se je knjižnica zavezala, da bo skrbela za učinkovito in kvalitetno izvajanje storitev za uporabnike, ustrezen obseg in dobro upravljanje knjižnične zbirke, razvijala na sodobni informacijski tehnologiji temelječe in zanimive storitve za prebivalce MOL, uvedla storitve na daljavo, aktivno sodelovala z drugimi organizacijami v okolju ter povečala fleksibilnost zaposlenih ter trajno nadgrajevala njihovo strokovno raven. Z razvojem različnih storitev, zlasti vsebin za vseživljenjsko izobraževanje ter zagotavljanjem primernih prostorskih pogojev si bo MKL prizadeval postati knjižnica s pogledom v prihodnost.

Da se je v letu 2015 povečala kakovost uporabnikom prijaznih knjižničnih storitev potrjuje dejstvo, da od marca 2015 imajo člani knjižnice možnost vračila knjižničnega gradiva v kateri koli enoti MKL. To je bil eden od najbolj pomembnih ciljev združenih nekdanjih samostojnih knjižnic leta 2008. Nova storitev je bila zelo dobro sprejeta in odziv članov velik. Povprečje drugje vrnjenega gradiva se giblje med 500 in 1.600 enot na mesec.

Projekt avtomatiziranega objavljanja podatkov o novem knjižničnem gradivu na spletni strani MKL je namenjen nadgradnji informiranja uporabnikov o novem knjižničnem gradivu. Projekt je lani prejel nagrado Združenja splošnih knjižnic za najboljši projekt slovenskih splošnih knjižnic za inovativen pristop k strokovnemu delu knjižnice.

K izboljšanju kakovosti knjižnih storitev prispeva nova knjižnična in IKT oprema v nekaterih enotah, prav tako tudi novi prostori knjižnice v Zalogu, ki bodo odprti letos. V letu 2015 je bil za novo zaloško knjižnico izdelan PZI.

2. Cilj: Povečanje števila članov MKL v MOL z zagotavljanjem boljše dostopnosti knjižničnih storitev MKL.

Število aktivnih članov knjižnice se je v letu 2015 zmanjšalo za 1.7%. Vzrok za manjše število študentov med aktivnimi člani, ki sicer predstavljajo 14.2% vseh aktivnih članov, velja iskati v manjšem številu študentov Univerze v Ljubljani v študijskem letu 2014/2015.

Obisk knjižnice se je v letu 2015 povečal: 2.239.499 obiskovalcev v primerjavi z 2.112.674 obiskovalcev v letu 2014. Prav tako se je povečalo število obiskovalcev prireditev in izobraževanj za vse ciljne skupine. Razlog za povečanje je v večjem številu dogodkov, zanimivih za širšo javnost.

Število izposoj se je prav tako povečalo (4.793.629 v primerjavi s 4.622.972 leta 2014). Izposoja na dom se je povečala za 3.7%. Medknjižnična izposoja se je povečala za skoraj 19%. Knjižnica je z nakupom knjižničnega gradiva v letu 2015 zagotovila 7.654 novih naslovov, s čimer ohranja kakovost in aktualnost knjižnične zbirke.

3. Cilj: Dvig kakovostne ponudbe na področju literature in knjižne kulture ter kontinuirano izvajanje programov za različne ciljne skupine prebivalcev.

Knjižnica je v letu 2015 posebno pozornost namenila razvoju bralnih skupin, zato so začeli z izobraževanjem vodij bralnih skupin, v sodelovanju z Inštitutom A. Trstenjaka.

Pomlad s knjigo je bil eden izmed najpomembnejših projektov, ki se posveča promociji bralne kulture. V Slovanski knjižnici je bila razstava *Savsko naselje – najstarejša ljubljanska stanovanjska soseska*, za katero je knjižnica izvedla tudi obsežno obveščanje občanov o zbiranju domoznanskega gradiva.

Posebej pomemben projekt je bil *Svet med nami – Teden kitajske kulture v MKL*, ki je obsegal različne tematske razstave, strokovna predavanja, ustvarjalne delavnice, jezikovni tečaj, projekcije igranih in dokumentarnih filmov, okroglo mizo in različne dogodke za otroke.

Knjižnica sodeluje s šestimi tujimi partnerji v okviru mednarodnega dvoletnega projekta *LinkINjob*, v letu 2015 pa je izvedla dve partnerski srečanja in petdnevno izobraževanje za 15 knjižničarjev in vseh partnerskih knjižnic za delo z brezposelnimi.

V letu 2015 je knjižnica organizirala 1.365 kulturnih prireditev za odrasle (bralni večeri, koncerti, razstave itn.), ki se jih je udeležilo 31.085 obiskovalcev.

5.7 Filmska umetnost

---

1. Cilj: Povečati število projekcij, število predvajanih filmov in število gledalcev.

Javni zavod Kinodvor je bil ustanovljen 26. maja 2008 in od takrat letno povečuje obseg dejavnosti in število obiskovalcev. Ob ustanovitvi so si zadali cilj 50.000 obiskovalcev letno, ga v letu 2010 povišali na 80.000, v letu 2015 pa so v Kinodvoru našli 128.973 gledalcev, ki so obiskali 2.123 javnih filmskih projekcij, kar je 7% več kot leta 2014 in 28,5% več, kot je bil zastavljen letni cilj. Tem je potrebno prišteti še obiskovalce spremljevalnih dogodkov ter dejavnosti, kot so delavnice, brezplačne projekcije v Kavarni, strokovni seminarji, srečanja, konference itn.

Obisk še naprej narašča tudi pri Kinobalonu, Kinodvorovem programu za otroke in mlade. Kinobalonove predstave si je v letu 2015 ogledalo 35.751 gledalcev na 418 projekcijah, od tega 14.730 gledalcev na rednih projekcijah in še 21.021 gledalcev na šolskih projekcijah, ki jih zaradi pomanjkanja prostora izvajajo tako v Kinodvorovi dvorani kot tudi v dvorani Slovenske kinoteke. Uspešen je tudi program filmske vzgoje za odrasle v okviru programa Filmska srečanja ob kavi, ki so sestavni del Abonmaja za poznejša leta. Filmska srečanja ob kavi so na sporedu vsak mesec in obsegajo ogled abonmajskega filma ter pogovor po filmu v kavarni z moderatorko Heleno Koder ter zanimivimi gosti.

V letu 2015 je Kinodvor izvedel več uspešnih filmskih projektov na prostem: Kinodvorišče, Film ob jezeru (na Bledu), Film pod zvezdami (v letu 2015 si je v novem julijskem terminu v 24 zaporednih večerih filme ogledalo 14.715 gledalcev) in Letni kino na Kongresnem trgu (v treh zaporednih večerih, so se s tremi filmi poklonili stoletnicam: Ingrid Bergman s projekcijo Casablanca, Orsona Wellesa s filmom Dama iz Šanghaja ter technicolorja s filmom Pojmo v dežju). Izvedli so Kino3Dvor: 3D prihaja v vaš mestni kino (predstavitev petih filmov, posnetih v stereoskopski tehniki). Kinodvor vzpostavlja tudi številna kulturna partnerstva, med katerimi izpostavljamo Starše v kino, otroke v varstvo (sodelovanje z Družinskim centrom Mala ulica), Abonmaje za otroke in mlade (z Lutkovnim gledališčem Ljubljana), Kino Otok in Otok v Ljubljani (Kinodvor je koproducent mednarodnega filmskega festivala), Film na ulici (skupni projekt Kinodvora in četrtnega mladinskega centra Zalog - javni zavod Mladi zmaji), Z mobilnim kinom omogoča projekcije festivala Liffe v Kinu Šiška.

Kinodvor je pomembno festivalsko prizorišče: Festival dokumentarnega filma, Festival frankofonskega filma, Festival Kurja polt, Festival migrantskega filma, Kino Otok & Otok v Ljubljani, 21. mednarodni festival sodobnih umetnosti Mesto Žensk, 26. ljubljanski mednarodni filmski festival LIFFe, 12. mednarodni festival animiranega filma Animateka.

Kinodvor aktivno sodeluje pri festivalu kulturno – umetnostne vzgoje Bobri, za katerega pripravijo filmski program in Bobrov dnevnik, ki obiskovalcem omogoča poglobljeno refleksijo o kulturnih doživetjih na festivalu.

2. Cilj: Ljubljana bo do leta 2013 postala filmu prijazno mesto.

Javni zavod Kinodvor je v sodelovanju z Oddelkom za kulturo izdal brošuro Ljubljana – filmsko mesto. Namen je predstavitev Ljubljane tujim producentom in oglaševalcem. V brošuri slikovno in podatkovno gradivo dopolnjujejo kontakti vseh institucij in drugih organizacij, ki se ukvarjajo s filmom. Na začetku so v brošuri na kratko podane splošne informacije o slovenski zgodovini, pokrajinah, filmski produkciji in kulturi ter možnostih prenočevanja v slovenski prestolnici. Večji del knjižice zavzemajo barvne fotografije znanih in manj znanih ljubljanskih lokacij, zaključijo pa se z uporabnimi podatki, na primer o praznikih, vremenu, prometnih povezavah in celo o napetosti električnega omrežja. Knjižica je svojo pot po svetovnih festivalih začela v Cannesu in jo bo nadaljevala po vseh ključnih filmskih festivalih. Oddelek za kulturo daje tudi vse informacije v zvezi s podatki, ki so v brošuri. Oddelek za kulturo je prevzel tudi

koordinacijsko vlogo pri izdaji dovoljenj za snemanje in s tem olajšal pridobivanje dovoljenj vsem, ki želijo posneti film na območju MOL. MOL zastavljeni cilj uresničuje tudi s pomočjo pri iskanju in zagotavljanju začasnih prostorov, ki jih potrebujejo pri snemanju.

5.8 Mediji

Cilj: Spodbuditi večjo zastopanost kulture v vseh medijih, in sicer tako na ravni informacij, kritik, refleksij kot na ravni promocije vrhunske in kakovostne kulturne produkcije.

Mestna občina Ljubljana in Ministrstvo za kulturo RS sta v času, ko je Ljubljana nosila Unescov naslov svetovna prestolnica knjige 2010 spodbudila in sofinancirala Poglede, štirinajstdnevnik za umetnost, kulturo in družbo, ki ga izdaja založniška hiša Delo. Vse tri strani, ki so sodelovale v tem uspešnem projektu, so se zavezale k nadaljnjemu sodelovanju do marca 2016.

Založniška hiša Delo je v letu 2015 izdala 21 števil Poglede (18 izidov, 3 dvojne številke); povprečen obseg posamezne številke je bil 24 strani, 3 dvojne številke so izšle v obsegu 40 strani. Za Poglede je pisalo več deset avtorjev različnih generacijskih in strokovnih profilov, ki so zajeli večino področij umetniškega in kulturnega dogajanja v Sloveniji in po svetu (film, sodobna in klasična glasba, televizija, gledališče, strip, literatura, knjiga, strokovna publicistika, vizualne umetnosti).

V letu 2015 je bila povprečna tiskana naklada 6.000 izvodov, skupno so natisnili 126.000 izvodov. Povprečno število naročnikov na številko je bilo 1.615, dosežena povprečna prodajna cena je bila 3,13 evra. Poglede so distribuiral na 320 prodajnih mestih.

6. Javni zavodi s področja kulture v MOL

Cilj: Delovanje javnih zavodov, katerih ustanoviteljica je MOL, se v naslednjem obdobju glede na kakovost programov in poslovanje najmanj ohranja na ravni iz leta 2011, pri čemer si javni zavodi prizadevajo za zviševanje števila obiskovalcev in deleža lastnih sredstev znotraj vseh prihodkov.

FESTIVAL LJUBLJANA	2012	2013	2014	2015
Število zaposlenih	23	25	22	20
Število prireditev	353	263	225	221
- od tega prireditve Festivala	226	175	156	151
Število obiskovalcev	148.950	69.000	93.027	114.175
- od tega prireditve Festivala	67.000	52.000	62.577	75.220
Prihodki	3.661.520 €	4.132.590 €	3.569.248 €	3.953.859
Odhodki	3.660.571 €	4.132.161 €	3.563.613 €	3.944.149
Delež lastnih prihodkov	51,29%	44,60%	40,00%	45,86%

KINODVOR	2012	2013	2014	2015
Število zaposlenih	12	12	12	12
-od tega financiranih iz lastnih sredstev	6	6	6	6
Število projekcij	2.240	1.941	1.892	2.123
- od tega Kinobalon	473	418	448	463
Število obiskovalcev	121.054	122.781	120.119	128.973
- od tega Kinobalon	27.666	30.730	33.351	35.751

Število prodanih vstopnic	110.160	108.000	107.731	112.546
Prihodki od prodanih vstopnic	439.095	329.868	363.750	369.983
Prihodki	1.098.429 €	1.148.481 €	1.182.110 €	1.159.866 €
Odhodki	1.098.250 €	1.105.917 €	1.176.637 €	1.145.202 €
Delež lastnih prihodkov	51,00%	54,00%	55,00%	54,50%

CENTER URBANE KULTURE

KINO ŠIŠKA	2012	2013	2014	2015
Število zaposlenih	9	9	9	9
-od tega za določen čas	9	9	9	9
Število dogodkov	290	291	278	303
-od tega osnovni program	119	101	103	130
Število obiskovalcev	66.227	69.536	95.137	98.639
Število prodanih vstopnic	34.113	25.735	38.129	36.409
Zasedenost prizorišč	73%	79%	71%	67%
Prihodki	1.683.291 €	1.450.933 €	1.787.784 €	1.547.860,00 €
Odhodki	1.659.196 €	1.449.346 €	1.784.534 €	1.545.920,00 €
Delež lastnih prihodkov	47,00%	40,00%	34,23%	40,58%

MUZEJ IN GALERIJE MESTA

LJUBLJANE	2012	2013	2014	2015
Število zaposlenih	44	44	44	47
Obseg zbirke	57.737	60.336	62.030	62.959
Število razstav	54	39	47	48
Število vseh dogodkov	1.298	937	1.327	1.651
Število obiskovalcev	93.713	75.645	109.748	126.641
Prihodki	3.594.207 €	3.602.305 €	3.193.587 €	4.104.140
Odhodki	3.570.529 €	3.591.236 €	3.153.818 €	4.067.785
Delež lastnih prihodkov	10,02%	14,50%	9,45%	32,00%

PIONIRSKI DOM

	2012	2013	2014	2015
Število zaposlenih	27	28	29	32
Število vpisanih v dejavnost	1.056	1.281	1.413	1.418
Vpisanih v kulturnovzgojne programe	568	780	889	947
Število prireditev	342	221	275	305
-od tega javna služba	285	139	207	215
Število obiskovalcev	63.965	94.414	87.600	89.800
-od tega javna služba	39.385	71.070	71.940	79.500
Prihodki	1.008.790 €	1.015.711 €	1.065.642 €	1.112.563 €
Odhodki	1.007.037 €	1.011.359 €	1.056.066 €	1.101.585 €
Delež lastnih prihodkov	48,63%	49,90%	47,60%	46,90%

LJUBLJANSKI GRAD

	2012	2013	2014	2015
Število zaposlenih	33	33	33	37
Število prireditev	344	362	379	355
-programske prireditve	197	227	206	178
-nekomercialne prireditve	56	43	56	37

-komercialne prireditve	91	92	117	140
Prevoz z vzpenjačo - vstopnice	262.326	273.669	318.009	348.253
Število obiskovalcev kult.-um.progr.	***	387.986	417.854	412.078
Število obiskovalcev	952.738	1.016.829	1.129.049	1.190.441
Prihodki	2.794.713 €	3.115.110 €	3.182.349 €	3.640.961 €
Odhodki	2.785.748 €	3.104.702 €	3.172.971 €	3.634.510 €
Delež lastnih prihodkov	70,40%	68,68%	68,30%	69,06%

MESTNO GLEDALIŠČE

LJUBLJANSKO	2012	2013	2014	2015
Število zaposlenih	107	105	106	108
		13+9 bralnih	12+9 bralnih	12+7 bralnih
Število premier	10	upriz.	upriz.	upriz.
Število predstav	396	416	438	417
Število obiskovalcev	86.096	85.374	93.087	104.335
Število prodanih vstopnic	68.277	67.693	70.862	84.059
Prihodki	5.102.950 €	4.650.778 €	4.775.068 €	4.679.462 €
Odhodki	4.718.965 €	4.634.350 €	4.468.955 €	4.524.172 €
Delež lastnih prihodkov	18,19%	18,00%	18,20%	18,40%

SLOVENSKO MLADINSKO

GLEDALIŠČE	2012	2013	2014	2015
Število zaposlenih	65	61	59	60
Število premier	8	10	8	8
Število dogodkov	274	319	282	273
Število gostovanj	73	84	83	60
-od tega v tujini	38	37	18	30
Število obiskovalcev	42.805	44.123	45.668	44.094
Število prodanih vstopnic	32.723	37.847	35.371	33.741
Prihodki	2.923.387 €	2.790.129 €	2.713.765 €	2.558.306 €
Odhodki	2.845.564 €	2.788.343 €	2.700.806 €	2.555.239 €
Prihodek na trgu	305.265 €	372.820 €	279.770 €	226.681 €
Delež lastnih prihodkov	10,50%	13,70%	10,31%	8,87%

LUTKOVNO GLEDALIŠČE

LJUBLJANA	2012	2013	2014	2015
Število zaposlenih	61	58	58	60
Število premier	10	16	16	15
Število ponovitev iz prejšnjih sezon	35	34	35	40
Število vseh prireditev	899	1.174	1.140	1.033
Število obiskovalcev	107.996	127.340	134.048	114.843
Število prodanih vstopnic	92.235	107.167	97.922	94.434
Prihodki	3.327.977 €	3.130.567 €	3.188.971 €	3.306.385
Odhodki	3.325.803 €	3.130.119 €	3.183.955 €	3.305.684
Delež lastnih prihodkov	20,56%	24,12%	17,79%	22,06%

MEDNARODNI GRAFIČNI

LIKOVNI CENTER	2012	2013	2014	2015
----------------	------	------	------	------

Število zaposlenih	12	10,5	10,5	10,5
Obseg zbirke	9.637	10.497	10.912	11.003
Število razstav	19	22	13	14
Število vseh dogodkov	189	269	198	144
Število obiskovalcev	19.002	34.987	10.054	18.531
-od tega Grafični bienale	0	25.630	0	2.194
Prihodki	707.654 €	891.372 €	637.116 €	895.866
Odhodki	678.653 €	889.125 €	618.911 €	895.767
Delež lastnih prihodkov	19,64%	24,76%	13,26%	20,20%

MESTNA KNJIŽNICA LJUBLJANA				
	2012	2013	2014	2015
Število zaposlenih	219	221	219	218,5
Obseg knjižnične zbirke	1.668.624	1.694.270	1.689.903	1.703.280
Število dogodkov	3.590	3.555	3.694	3.850
Število obiskovalcev	1.694.547	1.702.454	1.675.543	2.239.499
Število knjižnic in izposojališč Potujoče	23 MOL, 13 druge občine, 47 postajališč Potujoče k.	23 MOL, 13 druge občine, 47 postajališč Potujoče k.	23 MOL, 13 druge občine, 47 postajališč Potujoče k.	21 MOL, 13 druge občine, 47 postajališč Potujoče k.
Prirast knjižničnega gradiva	78.984	80.892	78.661	74.760
Število obiskovalcev spletne strani	755.403	1.174.696	467.834	278.310
Število izposoj	4.759.762	4.705.492	4.622.972	4.793.629
Prihodki	8.682.716 €	8.545.510 €	8.509.134 €	8.318.215 €
Odhodki	8.537.147 €	8.323.753 €	8.385.025 €	8.071.040 €
Delež lastnih prihodkov	10,99%	11,00%	10,99%	11,25%

7. Strateški cilj in ukrepi na področju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti

1. Cilj: Boljša umestitev ljubiteljske kulture v kulturno podobo Ljubljane.

MOL sofinancira ljubiteljske kulturne dejavnosti preko Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti, Območne izpostave Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: JSKD, OI Ljubljana). Na ta način MOL podpira razvoj tistega segmenta kulture, ki je vezan na širši krog ustvarjalcev in uporabnikov kulturnih dobrin. JSKD, OI Ljubljana je v letu 2015 bil sofinanciran v znesku 530.700 evrov.

JSKD, OI Ljubljana je v okviru Javnega programskega razpisa za izbor kulturnih programov in projektov v letu 2015 ter triletnega programskega financiranja namenil 445.516 evrov za sofinanciranje programov in projektov kulturnih društev in njihovih zvez. Podpora dejavnostim kulturnih društev, skupin in drugih ljubiteljskih organizacij sodi med trajne naloge MOL na področju kulture. Med večjimi programi velja izpostaviti zlasti: vključevanje ljubiteljske kulture v umetniške programe na javnih površinah – koncerti po Ljubljani, Po Prešernovih stopinjah, kakor tudi vključevanje kulturnih društev in posameznikov v programe četrtnih skupnosti – nastopi in predstavitve po domovih za starejše in v /ob/ atraktivnejših prostorih četrtne skupnosti, druga realizacija tedna ljubiteljske kulture TLK 2015 – preko trideset javnih kulturnih dogodkov ljubljanskih kulturnih društev, projekt Naj se vidi – izložbena postavitev predmetov, ki ponazarjajo umetniško zvrst ali kulturno dejavnost, s katero se ukvarjajo različni kulturni ustvarjalci – izložba Ministrstva za notranje zadeve – društvo keramikov in lončarjev Ljubljana, na Slovenski cesti in izložbena okna na Vodnikovem trgu 2, konkretizirajo umestitev ljubljanske ljubiteljske kulture v kulturno podobo Ljubljane.

OI JSKD Ljubljana je v preteklem letu izvedel program skladno z zastavljenimi cilji na različnih umetnostnih področjih. V skladu z letnimi programskimi cilji so bile izvedene aktivnosti tudi na področju kulturne vzgoje in izobraževanja. Območna izpostava vsakoletno dodatno spodbuja/motivira/seznanjanja ljubljanske osnovne šole s projektom kulturna šola. Območna izpostava se je vključila v izvedbo slavnostne prireditve KULTURNA ŠOLA 2015. Uspešna realizacija letnih programskih ciljev prispeva k boljši umestitvi ljubiteljskih kulturnih dejavnosti v celotno kulturno podobo mesta - OI JSKD Ljubljana se je s svojim programom vključila v Prvi otroški festival knjige s projektom Ljudska pravljica v stripu.

8. Strateški cilji in ukrepi na področju varstva kulturne dediščine

---

1. Cilj: Povečati stopnjo varovanja dediščine in izboljšati njeno upravljanje.

V skladu z Zakonom o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 - ORZVKD39, 90/12 in 111/13) je sprejet Načrt upravljanja Arheoloških parkov Emona. Namen načrta upravljanja je zagotoviti varstvene in razvojne ukrepe in aktivnosti novega Arheološkega parka, ki se razvija na lokaciji, ter določiti strateške in izvedbene usmeritve za celovito ohranjanje spomenika. Glede na ovrednotenje kulturnega pomena najdišč in analize ogroženosti lokacij, so pripravljene smernice za varstvo in razvoj kulturnega spomenika, kar bo omogočalo trajnostni razvoj spomenika.

Načrt vsebuje izhodišča in strategije za dolgoročno upravljanje in vzdrževanje najdišča. Na podlagi analize obstoječega stanja so predvidene strateške možnosti razvoja kulturnega spomenika.

Za izvajanje načrta upravljanja je bil v Muzeju in galerijah mesta Ljubljana v letu 2014 na novo zaposlen strokovnjak – arheolog konservator.

2. Cilj: Vzpostaviti celovito prezentacijo Ljubljane od prazgodovine do srednjega veka in situ.

V letu 2015 je potekal program v Arheološkem parku Emona skladno z Načrtom upravljanja. Izvedeni so bili tudi novi programi kot npr. Projekt Cezar. Na Arheološkem parku Zgodnjekrščansko središče je bil uspešno izvedena gledališka predstava z naslovom Cezar. To je igra o moči, političnem oportunitizmu, pohlepu in prevari, kjer je človek podrejen ideji in kjer je dovoljeno vse za dosego cilja. Uprizoritev je nekakšna povezovalna točka med starim Rimom in sodobnostjo, kjer se razkrije kako malo, če sploh kaj, se je v več kot dva tisoč letih spremenilo.

S projektom Arheološki park Emona smo začeli v letu 2010, ko smo se prijavi na razpis za EU sredstva in jih pridobili v letu 2011. Namenjena so bila revitalizaciji arheoloških parkov in izdelavi načrta upravljanja. Izvedbo projekta je prevzel Muzej in galerije mesta Ljubljana in samo s tesnim sodelovanjem in usklajenim delom smo uspeli v izjemno kratkem času uresničiti zastavljen cilj. Otvoritev prenovljenega Arheološkega parka Emona je bila oktobra 2012. V letu 2013 pa smo skupaj z Muzejem in galerijami mesta Ljubljana pripravili načrt upravljanja Arheološkega parka Emona, ki je bil sprejet na Mestnem svetu 16. septembra 2013. S tem smo zagotovili osnovo za nadaljnje ohranjanje in razvoj Arheološkega parka Emona. Že v tem času pa smo začeli tudi s pripravami na obeležitev 2000 letnice Emone.

Program Emona 2000 je potekal v letu 2014 in se zaključil v letu 2015. Prisoten je bil v vseh porah mestnega življenja, od objav na spletnih portalih do posameznih prireditev v mestu in v okviru javnih zavodov in šol, kjer se je zvrstilo preko 40 projektov s posameznimi programi, oblikovanimi tako za mlajše kot starejše kot tudi za strokovno in laično javnost. Projekta Arheološki park Emona in Emona 2000 sta rezultat kvalitetnega večletnega sodelovanja številnih vpletenih, ki so s pozitivnim pristopom in željo po sodelovanju in s prispevki, ki so jih

posredovali v mozaik najrazličnejših dogajanj, omogočili premislek o urbanem razvoju mesta in revitalizacijo naše izjemne kulturne dediščine Emone in s tem obogatili življenje in vedenje meščanov v Ljubljani.

V okviru cilja celovite prezentacije Ljubljane od prazgodovine do srednjega veka in situ je poleg prezentacije rimske Emone še prezentacija prazgodovinske Ljubljane in srednjega veka, katerih izvedbo načrtujemo v prihodnjem strateškem obdobju.

3. Cilj: Zaključek konservatorsko-restavratorskih del in arheoloških raziskav na Ljubljanskem gradu.

Realizacija tega cilja je bila predvidena v obdobju 2013-2015. V letu 2013 in v letu 2014 so bila zaključena dela na obnovi fresk v kapeli sv. Jurija na Ljubljanskem gradu. S tem so bila zaključena vsa restavratorsko-konservatorska dela na poslikavah v Ljubljanskem gradu. Ostaja le še nadzor nad obstoječim stanjem.

4. Cilj: Na območju starega letališča Moste zagotoviti sodobno prezentacijo letalstva in zgodovine ljubljanskega letališča.

Mestna občina Ljubljana je v letu 2015 objavila javni poziv promotorjem k oddaji vloge o zainteresiranosti za izvedbo projekta obnove Starega letališča Ljubljana. Namen poziva je bilo preveriti na trgu potencialnih ponudnikov razloge, zaradi katerih javni partner v objavljenem javnem razpisu ni prejel nobene prijave oziroma ponudbe.

Na podlagi informacij in podatkov, pridobljenih v okviru javnega poziva promotorjem, se je Mestna občina Ljubljana odločila, da spremeni obseg izvedbe projekta na način, da se iz projekta izloči objekt hangar in da se podaljša koncesijsko obdobje iz 15 na 25 let ter se tako zagotovi ustrezne pogoje za rentabilnost projekta.

MOL bo v letu 2016 izvedla javni razpis za izbiro zasebnega partnerja v okviru javno zasebnega partnerstva za obnovo Starega letališča Ljubljana.

5. Cilj: Zagotovitev dostopnosti in ustrezne prezentacije hiš in prostorov pomembnih Slovencev.

Projekt celovite prenove Plečnikove hiše, od temeljev do strehe oziroma od dokumentacije do muzejske predstavitve, je potekal osem let. Prenovo je zaznamovalo odlično sodelovanje mestne uprave in mestnih zavodov ter državnih ustanov, projektantov in izvajalcev. V osnovi je projekt prenove obsegal:

- inventarizacijo Plečnikove dediščine,
- dogovor o sodelovanju med ustanovami, ki hranijo Plečnikovo dediščino, tj. Muzej za arhitekturo in oblikovanje ter Muzej in galerije mesta Ljubljane,
- pridobitev novih muzejskih prostorov za predstavitev Plečnikovega dela in življenja, prostorov za študijski ter za obrazstavne programe in občasne razstave,
- prilagoditev Plečnikove hiše gibalno oviranim,
- obnova Plečnikove hiše in vrta.

Mestna občina Ljubljana je za izvedbo projekta pridobila sofinanciranje iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. Projekt je bil zaključen 23. septembra 2015, ko je bila tudi ponovna otvoritev Plečnikove hiše. Odziv obiskovalcev je izjemen, saj si je samo do konca leta 2015 muzej ogledalo več kot 3.000 obiskovalcev, pri čemer je ogled možen samo z vodstvom v skupinah največ osem oseb.

Mestna občina Ljubljana je v preteklem letu vzpostavila muzej, s katerim smo muzejsko zbirko arhitekta Plečnika povezali z njegovo mestno arhitekturo in urbanizmom ter prebivalcem in obiskovalcem omogočili spoznati in doživeti urbano krajino mesta skozi muzej. S tem smo muzej razširili v mesto, Plečnikova arhitektura in urbanizem mesta pa je postala blagovna znamka in identiteta mesta in njegovih prebivalcev. Izhodišče za vzpostavitev Plečnikove muzejske zbirke je bilo interdisciplinarno delo različnih strok, z željo zagotoviti preplet premične in nepremične dediščine ter urbane krajine v produkt, ki bo vzpostavil komunikacijo med muzejem in mestom ter njenimi prebivalci in obiskovalci. Plečnika želimo vzpostaviti kot ikono mesta Ljubljane. Vpetost Plečnikove hiše v mednarodni prostor, muzej kot izhodišče za strokovne raziskave in njegova odprtost za najrazličnejše obiskovalce ter njena prepletenost z mestom so ključ s katerim skozi muzej spoznavamo lastno okolje in ga predstavljamo svetu. Mestna občina Ljubljana je za izvedbo projekta pridobiva sofinanciranje iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. Projekt je bil zaključen 23. septembra 2015, ko je bila tudi ponovna otvoritev Plečnikove hiše.

9. Kultura v javnem prostoru

9.1 Javne plastike in kultiviranje javnih površin s kakovostnimi umetniškimi dogodki

---

1. Cilj: Dvig kakovosti javnih plastik v javnem prostoru.

Cilj je dolgoročen. Standardi postavljanja javnih plastik so bili oblikovani leta 2009 in v prihodnjih letih ostajajo enaki. V letu 2015 smo sodelovali pri izvedbi dveh postavitev javnih plastik, ki bosta realizirani spomladi 2016 in sicer smo odkupili portret Maksa Fabianija, ki je del kiparja Mirsada Begića in bo del postavitve spominskega obeležja ob 150. obletnici arhitektovega rojstva. Urbanistična postavitve na Roški cesti je del arhitekta Roka Žnidaršiča in bo izvedena pod okriljem Oddelka za gospodarje dejavnosti in promet. Predvidoma maja 2016 bo prenovljena Eiprova ulica, katere avtorji so arhitekti iz biroja Kombinat. Na njihovo pobudo smo v okviru ureditve ulice predlagali sodelovanje akademske kiparke Polone Demšar, ki je prav za ta prostor ustvarila skulpturo – igralo, ki Eiprovo ulico vsebinsko povezuje z bližnjo Karunovo, kjer je prebival Jože Plečnik. Odkup skulpture je realiziral naš oddelek.

2. cilj: Dvig kakovosti grafitarske umetnosti in njeno premišljeno umeščanje v urbani prostor.

Konec leta 2011 je MOL objavil seznam trinajstih lokacij v mestu, ki so namenjene grafitiranju in so od leta 2012 uspešno služile svojemu namenu. Zaradi narave grafitarske umetnosti in grafitiranja je spremembe na za to urejenih površinah težko kvantitativno spremljati. Bolj bistveno je, da mesto prisluhne potrebam mlade urbane populacije in ji omogoči ustvarjalno izražanje. Cilj je dolgoročen. Do leta 2015 se število lokacij ni spreminjalo.

3. Cilj: Povečati kakovost umetniških dogodkov na javnih površinah.

Cilj je dolgoročen in povezan z razpisnimi kriteriji, ki spodbujajo prijavitelje k izvedbi kakovostnih umetniških projektov na zunanjih javnih površinah MOL. Pri tem sodelujemo tudi z javnim zavodom Turizem Ljubljana, ki je v letu 2015 objavil Javni razpis za zbiranje predlogov za sofinanciranje turističnih prireditev na javnih površinah v Mestni občini Ljubljana za leto 2015 (višina sredstev za sofinanciranje je znašala 172.000 evrov).

Na področju urbanih intervencij v javni prostor velja izpostaviti projekt umetniških rezidenc (Mural Arts Residency), ki jih Kino Šiška vodi in organizira v okviru mednarodnega multidisciplinarnega projekta "What's the deal?" (WTD). V letu 2015 so organizirali rezidence za izbrane muraliste oziroma grafitarske umetnike (februar-marec 2015).

9.2. Center Rog

---

1. Cilj: Izboljšanje infrastrukturnih pogojev za ustvarjalce in producente na področju likovnih umetnosti, arhitekture in oblikovanja ter drugih kreativnih industrij s ciljem, da se poveča produkcija na teh področjih in zviša kakovost projektov.

Pripravljena je projektna dokumentacija za obnovo stavbe Rog in pridobljeno gradbeno dovoljenje. Iščemo možnosti za pridobitev sofinancerskega deleža za izvedbo investicije. Investicija se bo začela v naslednjem strateškem obdobju.

2. Cilj: Sistematična podpora in razvoj dejavnosti s področja likovnih umetnosti, arhitekture in oblikovanja ter drugih kreativnih industrij.

S programsko naravnostjo RogLaba omogočamo dostopnost produkcijskih orodij; spodbujamo ustvarjalne rabe 3D-tehnologij; podpiramo ustvarjalce na njihovi profesionalni poti; omogočamo interdisciplinarno sodelovanje in prenos znanj; spodbujamo raziskovalno in k inovacijam naravnano ustvarjalnost; krepimo povezave med ustvarjalnimi dejavnostmi in podjetništvom; razvijamo projekte, ki obravnavajo aktualne izzive urbanega okolja ter aktualne teme v arhitekturi in oblikovanju, s poudarkom na družbeni in okoljski odgovornosti. S programom bomo nadaljevali v naslednjem strateškem obdobju, saj predstavlja izhodišče za prihodnjo dejavnost Centra Rog.

3. Cilj: Zagotovitev trajnejših in stabilnih pogojev za razvoj področja kreativnih industrij v MOL.

Program RogLaba je zasnovan na sodelovanju z zasebnimi podjetji, nevladnimi organizacijami ter s kulturnimi, z raziskovalnimi in izobraževalnimi ustanovami. Partnerska mreža zagotavlja izvajanje dogovorjenega programa in aktivnosti, optimalno izkoriščenost vzpostavljene javne kulturne infrastrukture, vključitev čim širšega kroga strokovne in splošne javnosti, obenem pa omogoča prenos znanj, izkušenj ter dopolnjevanje infrastrukture in sinhronizacijo dejavnosti znotraj partnerske mreže.

S programom bomo nadaljevali v naslednjem strateškem obdobju, saj predstavlja izhodišče za prihodnjo dejavnost Centra Rog.

4. Cilj: Razvoj produktov z dodano kulturno vrednostjo.

Program poteka v RogLabu, ki je v upravljanju Muzeja in galerij mesta Ljubljana. V začetku leta 2015 je RogLab izpeljal mednarodni poziv za udeležence in mednarodno delavnico DESIGN (DIS)ABILITY (DDA) v sodelovanju z Zavodom Culturemaker in slovitim ameriškim inštitutom MIT, za katero so bila pridobljena sredstva Ameriškega veleposlaništva v Ljubljani. Na delavnici, kjer je sodelovalo petnajst udeležencev iz šestih držav, so izdelali 7 novih prototipov. Proces razvojnega projekta in produkcije prototipov so bili decembra 2015 predstavljeni na pregledni razstavi DESIGN (DIS)ABILITY v Muzeju za arhitekturo in oblikovanje v Ljubljani.

V sodelovanju s partnerjem projekta Zavodom Culturemaker je bila izdelana spletna stran projekta:

<http://www.design-dis-ability.com> in FB profil produkta Pilius: <https://www.facebook.com/Pilius>. Zavod Culturemaker je prispeval tudi celostno grafično podobo blagovne znamke DDA in jo registriral. Inštitut Da Vinci je izdelal Strategijo zbiranja sredstev za naslednji dve leti. V dve in pol letnem projektu DDA je skupno sodelovalo 42 oblikovalcev, inženirjev, strokovnih sodelavcev, videastov, fotografov in prostovoljcev.

Poleg tega je bila v sodelovanju z Rampa Laboratorijem in iniciativo Čipke izvedena petdnevna produktna delavnica Avatarke, namenjena spodbujanju žensk k uporabi novih izdelovalniških tehnologij. Rezultati delavnice so bili predstavljeni na skupinski razstavi v Galeriji Škuc.

V RogLabu so potekale sobotne otroške ustvarjalnice s področja arhitekture, elektronike in stripa. V sodelovanju z Rampa Laboratorijem je potekala delavnica za otroke na področju 3D modeliranja in 3D tiska – Craftybuilders. Tedensko so potekala usposabljanja za samostojno rabo strojev: 3D tiskalnika, laserskega rezalnika, CNC rezkarja, rezalnika folij, vezilnega stroja in preše za majice. RogLab je pridobil 100 novih članov, ki so novo pridobljena znanja v prvi polovici leta lahko preizkušali dvakrat tedensko, v drugi pa trikrat tedensko na t. i. odprtih terminih, kjer lahko člani s pomočjo usposobljenega tehnika samostojno uporabljajo stroje. Uspešno zasnovan program bomo podpirali tudi v naslednjem strateškem obdobju, saj predstavlja izhodišče za prihodnjo dejavnost Centra Rog.

5. Cilj: Dvig zanimanja deležnikov za razvojne projekte na področju arhitekture, oblikovanja in drugih kreativnih industrij.

RogLab je namenjen širokemu krogu uporabnikov – študentom in profesionalnim ustvarjalcem na področjih oblikovanja, arhitekture in vizualnih umetnosti, podjetjem, inovatorjem, raziskovalcem, ljubiteljskim ustvarjalcem, malim radovednežem, prebivalcem in obiskovalcem Ljubljane. RogLab je v letu 2014 pridobil tri nove partnerje. Organizirana so bila predavanja, ki so kontekstualizirala ciljna področja RogLaba na področju modnega oblikovanja, interneta stvari, prostorskih sistemov in 3D tehnologij, arhitekture ter industrijske kulturne dediščine. S ciljem prihodnjega sodelovanja se je RogLab predstavil različnim osnovnim šolam, Javnemu zavodu Mladi zmaji, javnemu zavodu Cene Štupar idr.

6. Cilj: Izvedba pilotnega projekta Rog.

V okviru razvojnega projekta Second Chance smo v letu 2012 pripravili pilotni projekt za bodoči Center Rog. RogLab je zasnovan kot produkcijski, izobraževalni in predstavitveni prostor v kontejnerskem objektu skupne površine 30 m². Deluje kot mini vozlišče ustvarjalnih delavnosti, s poudarkom na dostopnosti produkcijskih orodij. RogLab smo odprli 12. oktobra 2012. Vsi, ki so zainteresirani, lahko spremljajo RogLabove novice na spletni strani: www.roglab.si.

---

10. Medpodročno sodelovanje

10.1 Kulturno-umetnostna vzgoja

---

1. Cilj: Zagotoviti večji obseg kakovostnih programov in boljšo dostopnost vsebin kulturne vzgoje, namenjenih otrokom in mladim med 12. in 18. letom na vseh področjih umetnosti na način, da bo vsak otrok in mladostnik v MOL do leta 2015 letno obiskal vsaj en dogodek, ki je umeščen v program kulturne vzgoje.

Javni zavodi in nevladne organizacije s področja kulture (Lutkovno gledališče Ljubljana, Kinodvor, Slovensko mladinsko gledališče, Mestno gledališče ljubljansko, Kino Šiška in zavod Bunker) so v letu 2010 pričeli z izvajanjem KUL abonmaja, ki je namenjen mladim od 15. do 25. leta starosti. V štirih letih se je ponudba KUL abonmaja precej razširila in tako je v letu 2015 vključeval deset zavodov s področja kulture: Kinodvor, Kino Šiška, Lutkovno gledališče Ljubljana, Mestno gledališče Ljubljana, Moderna galerija, Muzej in galerije mesta Ljubljane, Slovenska filharmonija, Mednarodni grafični likovni center, Slovensko mladinsko gledališče in Maska). Abonma obsega 5 gledaliških predstav, 2 filma, 2 koncerta in 4 razstave. V sezoni 2013/14 je imel KUL abonma 249 abonentov, v sezoni 2014/15 198, v sezoni 2015/16 pa jih ima 214.

Javne zavode in nevladne organizacije preko neposrednih pozivov in javnih razpisov spodbujamo k pripravi programov in projektov, ki so namenjeni mladim od 12. leta starosti.

V okviru programa filmske vzgoje, ki ga od leta 2008 izvaja Kinodvor ob podpori Oddelka za predšolsko vzgojo in izobraževanje, omogočamo brezplačne filmske projekcije in dodatne filmsko-vzgojne dejavnosti za predšolske otroke, učence tretjih razredov in učence zadnje triade osnovnih šol. Kinobalonove predstave si je v letu 2015 ogledalo 35.751 gledalcev na 418 projekcijah, od tega 14.730 gledalcev na rednih projekcijah in še 21.021 gledalcev na šolskih projekcijah, ki jih zaradi pomanjkanja prostora izvajajo tako v Kinodvorovi dvorani kot tudi v dvorani Slovenske kinoteke.

V letu 2015 smo nadaljevali s podporo projektu BiTeater, ki združuje mlade gledališke režiserje, ki v zaostrenih pogojih delovanja kulture ne pridejo do uprizoritvenih možnosti. Na ta način mladim ustvarjalcem na področju gledališča omogočamo postavitev predstave v profesionalnem gledališču, ob strokovni in tehnični podpori Lutkovnega gledališča Ljubljana in Dijaškega doma Ivana Cankarja. Gre za nizkoprorračunske produkcije mladih ekip, ki vadijo projekte v prostorih DIC-a, tehnična produkcija in izvedba predstav pa se odvija v Kulturnici LGL na Židovski stezi. Kulturnica LGL tako postaja center za nove in mlade gledališke prakse s področja lutkovnega gledališča, pa tudi vseh ostalih uprizoritvenih oblik. V letu 2015 so mladi ustvarjalci uprizorili 5 predstav, in sicer: 24 UR (Mateja Kokolj), Lovci na srečo (Zoran Petrovič), Potestad (Milan Golob), Lezbos (Jaša Koceli) in Snofor (Ajda Valcl).

Pionirski dom – Center za kulture mladih je v letu 2015 v celoti izvedel zastavljen program in beležil povišanje vpisa tako na kulturnih kot na jezikovnih programih, še posebej so priljubljeni krajši kulturni programi (v jezikovno-kulturne dejavnosti je bilo vpisanih 471 otrok, v kulturno-umetniške dejavnosti pa 618 otrok). Svojo dejavnost so širši javnosti predstavili na zaključni prireditvi in na Pionirskem festivalu, ki je v dveh delih privabil veliko število otrok. Zavod je uspešno izvedel festivalske dogodke – glasbeni, gledališki, plesni, filmski in likovni festival, literarni natečaj za osnovnošolce in festival naravoslovja Hokus Pokus, na katerih so zabeležili okoli 10.000 obiskovalcev in sodelujočih. Zavod izvaja tudi dobro obiskane brezplačne sobotne družinske delavnice v Art centru. Odlično obiskana so tudi počitniška varstva, ki jih je v letu 2015 obiskovalo 240 otrok.

Gledališko – plesni abonma Transferzala združuje izbor predstav petih nevladnih organizacij s področja kulture: Centra kulture Španski borci, Gledališča Glej, Stare mestne elektrarne, Mini teatra in Plesnega teatra Ljubljana. V sezoni 2015/16 je na ogled 15 predstav, izmed katerih jih abonent izbere pet.

2. Cilj: Izboljšati dostopnost do izbranih vrhunskih umetniških dogodkov, namenjenih otrokom in mladim, v produkciji poklicnih kulturnih ustanov in nevladnih organizacij.

MOL je bil v letu 2009 pobudnik izvedbe ljubljanskega festivala kulturno-umetnostne vzgoje Bobri. Namen festivala je čim večjemu številu otrok v MOL omogočiti dostop do kakovostnih vsebin kulturne vzgoje, ustvarjalce na tem področju pa spodbuditi k pripravi takšnih vsebin. V okviru sedmega festivala Bobri, ki je potekal od 24. januarja do 8. februarja 2015, smo kot osrednji temi izpostavili arhitekturo in oblikovanje. Osnovno ogrodje festivala so ostale gledališke, glasbene in filmske predstave, dogodki v muzejih in galerijah ter knjižnicah. Koncept festivala je ostal enak: dopoldanske predstave in prireditve so bile namenjene skupinam iz vrtcev in šol, popoldanske pa individualnim ogledom; vsak dogodek je bil sestavljen iz treh sklopov – priprava na dogodek, dogodek in refleksija (delavnica), s čimer otrokom omogočimo poglobljeno spremljanje in izkušnjo. Da je festival Bobri med otroki, starši, vzgojitelji in učitelji izjemno priljubljen dokazuje dejstvo, da so vstopnice pošle v dveh dneh. Izvršna producenta festivala sta bila Slovensko mladinsko gledališče in Kinodvor. Ob festivalu Bobri 2015 je izšla programska knjižica, ki zajema vse dogodke festivala in je tudi

odličen vodnik skozi kulturne prireditve za otroke v Ljubljani. Bobrov dnevnik, ki otrokom omogoča refleksijo na kulturne dogodke, ki so jih obiskali v okviru festivala, pa je odličen pripomoček vzgojiteljem, učiteljem in staršem za poglobljeno spoznavanje kulture.

FESTIVAL BOBRI	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Skupaj predstav	46	64	65	62	66	70	63
Skupaj filmov	1	9	12	13	14	18	14
Skupaj delavnic	3	16	17	59	47	69	108
Skupaj prireditev	50	89	94	134	127	157	185
št. vstopnic gledališče, glasba, ples	7540	10740	10203	12281	11404	11382	10292
št. vstopnic film	120	1620	2364	2561	2758	3476	2882
št. vstopnic delavnice	60	381	330	1114	1145	1600	2962
Skupaj vstopnic	7720	12741	12897	15956	15307	16458	16136
Skupaj prizorišč	14	29	32	36	29	34	54
Skupaj producentov	20	34	38	43	38	53	62

Sodelovanja z okoliškimi občinami še nismo vzpostavili.

V okviru projekta Ljubljana bere, ki je podrobneje opisan v poglavju 5.5., smo v letu 2015 z izvirnimi slovenskimi knjigami obdarili okoli 9.000 otrok.

3. Cilj: Vzpostaviti učinkovit sistem obveščanja o kakovostnih kulturnovzgojnih projektih in doseči njihovo promocijo.

V preteklih letih smo okrepili sodelovanje z vrtci in osnovnimi šolami preko mreže koordinatorjev kulturno-umetnostne vzgoje, ki so jih zavodi imenovali v letu 2014. Mrežo koordinatorjev smo povezali z nacionalno platformo na področju kulturno – umetnostne vzgoje – Kulturnim bazarjem. Z vzpostavitvijo mreže koordinatorjev smo omogočili neposredno komunikacijo med kulturnimi in izobraževalnimi ustanovami.

Nadaljevali smo tudi sodelovanje s Televizijo Slovenija, kjer v okviru različnih otroških oddaj predstavljajo kakovostne kulturnih prireditve (Kriškraš, Infodrom, Firbcologi). Še posebej je priljubljen bober Bor, ki ob sobotah zjutraj v oddaji Kriš kraš najmlajše seznanja s kulturnimi prireditvami in kakovostnimi otroškimi knjigami.

4. Cilj: Povečati število programov in vzpostaviti nove prostore za kakovostno izvajanje programov kulturno-umetnostne vzgoje.

Pionirski dom – Center za kulturo mladih je kulturna ustanova, katere poslanstvo je izvajanje programov kulturno-umetnostne vzgoje. Konec leta 2015 je bilo v kulturno-umetniške dejavnosti vpisanih 618 otrok, v jezikovne dejavnosti pa 471. V Art centru enkrat mesečno izvajajo tudi brezplačne delavnice za družine, ki se jih povprečno udeleži 10 otrok.

Odlično obiskana so tudi počitniška varstva, ki jih izvajajo v PD in so jih v letu 2015 zastavili po tematskih sklopih, ki jih skozi leto izvajajo v zavodu (šola nemškega jezika, oblikovalska – šivanje, filmska šola, šola francoskega jezika, raziskovalna, likovna in gledališka šola, šola španskega jezika, plesna in glasbena šola, šola angleškega jezika, gledališka in literarna šola, šola japonskega in francoskega jezika, šola mode). Cena počitniškega varstva je bila 70 evrov na teden.

V Pionirskem domu so okrepili tudi sodelovanje z nevladnimi organizacijami in v prostore Art centra na Komenskega sprejeli Hišo otrok in umetnosti, ki uspešno izvaja projekte kulturno-umetnostne vzgoje na področju gledališča.

V letu 2015 so v zavodu pridobili projektno dokumentacijo za prenovo stavbe na Komenskega ulici 9, kjer deluje Art center, v sodoben center za likovno ustvarjalnost otrok in mladih.

V letu 2015 je Javni zavod Kinodvor ponovno zabeležil porast obiska Kinobalona – programa za otroke in mlade s filmsko vzgojo. Od začetkov filmsko-vzgojnega programa ob ustanovitvi javnega zavoda do izteka leta 2015 se je tako obisk Kinobalona potrojil in znaša 35.751 gledalcev. Program zaradi pomanjkanja prostora v Kinodvoru izvajajo tudi v dvorani Slovenske kinoteke.

V letu 2015 se je še naprej krepilo število kakovostnih programov in projektov kulturno-umetnostne vzgoje na različnih področjih. Prepoznane in uveljavljene programe izvajajo v Lutkovnem gledališču Ljubljana, Kinodvoru, Muzeju in galerijah mesta Ljubljana, Mednarodnem grafičnem likovnem centru, na Ljubljanskem gradu, Mestni knjižnici Ljubljana, Španskih boric in številnih drugih nevladnih organizacijah.

V okviru MGML deluje RogLab, ki izvaja program, utemeljen na naprednih produkcijskih tehnologijah v tesni interdisciplinarni povezavi s sodobnimi umetniškimi in oblikovalskimi praksami. V letu 2014 so tako izvedli 9 otroških ustvarjalnic (72 udeležencev), 8 tehničnih dni v solah (170 udeležencev) in 1 dolgotrajno produktno delavnico za otroke (3 udeleženci).

MOL je v letu 2015 sofinanciral sedem projektov na področju kulturno-umetnostne vzgoje, in sicer dva projekta s področja gledališča, stripovski, pripovedovalski in arhitekturni projekt ter delavnici sinhroniziranja animiranega filma in plesa.

10.2 Kulturni turizem

---

1. Cilj: Povečati število tujih in domačih gostov, ki obišejo Ljubljano zaradi kulturne ponudbe s 3,3 % v letu 2010 na najmanj 4 % v letu 2015.

Raziskava o obisku tujih in domačih gostov zaradi kulturne ponudbe v letu 2015 ni bila narejena. Nova Strategija razvoja kulture v MOL 2016-2019 med drugim določa »pripravo strateških smernic in akcijskega načrta za razvoj kulturnega turizma v MOL do leta 2020«. Prvi strateški dokument MOL na področju kulturnega turizma, ki bo sprejet predvidoma do konca leta 2016, bo med drugim določil sistematičen način zbiranja podatkov o deležu turistov, ki Ljubljano obišejo zaradi kulturne ponudbe. Na ta način bodo zagotovljeni bolj zanesljivi podatki o kulturnih turistih v okviru letnih raziskav ZTL.

2. Cilj: Dvigniti kakovost in celovitost promocije kulturnih vsebin v Ljubljani.

Turizem Ljubljana je zaradi učinkov svojega delovanja tudi partner v širšem smislu. Poleg povezovanja turističnega gospodarstva v Ljubljani in regiji, se povezujejo z različnimi kulturnimi ustanovami različnih profilov, kot so npr. Kinodvor, Festival Ljubljana, Botanični vrt in drugi. Za obdobje 2017-2020 se je začela pripravljati Strategija kulturnega turizma, ki bo

narejena v sodelovanju z ostalimi deležniki v ljubljanskem kulturnem turizmu. Strategija bo pripomogla tudi k dvigu kakovosti in celovitosti promocije kulturnih vsebin v Ljubljani.

3. Cilj: Zagotoviti celovite in kakovostne informacije o kulturnih poteh na območju MOL.

Kot vsa leta (informacije v TIC in STIC, na spletu, družabnih omrežjih, e-novicah, Pismih iz Ljubljane, obvestila javnosti, Newsletter from Ljubljana, KAM, Events,...) v Turizmu Ljubljana širijo informacije o kulturnih poteh na območju MOL in v regiji.

V sodelovanju z Društvom slovenskih vodnikov je Turizem Ljubljana organiziral dodatna izobraževanja vodnikov za vodenje oseb s posebnimi potrebami. V seriji predpoletnih delavnic so z različnimi občinami v regiji ustvarili nove lokalno obarvane zgodbe. Za prihodnje leto so zasnovali tudi nova vodenja, kjer obiskovalcem ne pokažejo le znamenitosti mesta, ampak jih v okviru Zelene prestolnice Evrope, popeljejo tudi skozi zelene točke Ljubljane.

4. Cilj: Obiskovalcem Ljubljanskega gradu ponuditi celovite informacije o kulturni ponudbi v Ljubljani in jih usmeriti k obiskom kulturnih ustanov ter dogodkov v mestu.

Info center na Ljubljanskem gradu nudi celovite informacije turistom o kulturnem dogajanju v Ljubljani, kulturnih inštitucijah v Ljubljani in njihovem programu ter odpiralnih časih in cenah. Vse leto imajo na voljo tudi njihove brošure, ki predstavljajo aktualne programe in dogajanje. Z začetkom obratovanja vstopnega paviljona pred Ljubljanskim gradom pa bodo tudi na tem mestu obiskovalci informirani o aktualnem kulturnem dogajanju v Ljubljani.

5. Cilj: Povečanje števila tujih obiskovalcev v Ljubljani.

V letu 2015 se je število obiskovalcev, ki so v Ljubljani prespali, v primerjavi z letom 2014 povečalo za 22%. Število nočitev je bilo glede na leto 2014 višje za 18%. Zastavljeni cilj je dosežen.

10.3 Kultura in ekologija

Cilj: Povezati obstoječo kulturno krajino in naravne vrednote, kot so: park Tivoli, Pot spominov in tovarištva, Botanični vrt, z umetnostjo in ekologijo v sklopu prizadevanj za pridobitev naslova *Ljubljana – Zelena prestolnica Evrope 2014* ter zvišati število projektov, ki povezujejo kulturo in ekologijo.

V parkih na območju MOL se uspešno odvijajo različni kulturni projekti, ki prebivalce in obiskovalce MOL opozarjajo in jih vabijo na številne zelene površine v mestu (Knjižnica pod Krošnjami, Park Tabor, Kodeljevo, Savsko naselje, Bratovševa ploščad). Vsi ti številni projekti so uspešno vsebinsko soustvarjali prijavo Ljubljane za Zeleno prestolnico Evrope v letu 2016.

Poudarek v povezavi kulture in ekologije smo izpostavili tudi z uvedbo splošnega razpisnega kriterija za vse projekte na vseh umetniških področjih, ki jih je MOL sofinanciral v letu 2013. Prijavitelje smo tako opozorili na problematiko in jih spodbudili k razmisleku. Ker v dveh letih kriterij ni prinesel bistvenih vsebinskih premikov, smo leta 2015 kriterij v javnih razpisih opustili. Cilj je zastavljen dolgoročno.

---

11. Mednarodno kulturno sodelovanje

11.1 Sodelovanje z evropskimi mesti na področju kulture

Cilj: Krepitev sodelovanja z evropskimi prestolnicami in drugimi evropskimi mesti z močno kulturno identiteto.

Oddelek za kulturo je, v dogovoru z Odsekom za mednarodne odnose in protokol, leta 2012 začel sodelovanje s Kulturnim forumom mreže Eurocities. Vsako leto se člani Kulturnega foruma Eurocities mreže sestanejo dvakrat, mesto gostitelj predstavi aktualno kulturno problematiko njihovega mesta, kot tudi mednarodne primere, ki se nanašajo na to.

V sodelovanju z Muzejem in galerijami mesta je MOL v letu 2015 organiziral konferenco Kulturnega foruma, katere glavna tema je bila *Sodelovanje mest z lokalnimi kulturnimi organizacijami: novi načini sodelovanja in podpore*. Vodilna tema konference je bila izbrana iz razloga, da so prav nevladne organizacije in posamezniki na področju kulture tiste, ki v času ekonomske krize najhitreje in najmočnejše občutijo negativne spremembe. S prezentacijami predavateljev so bili predstavljeni primeri tako pozitivne kot negativne prakse sodelovanja med NGO in javnim sektorjem v Ljubljani in v mednarodnem prostoru, obenem pa je bilo članom Eurocities z obiskom različnih kulturnih organizacij podrobno predstavljeno kulturno dogajanje v Ljubljani.

Konferenco so tuji udeleženci na koncu označili kot eno najboljših v skoraj dvajsetletni zgodovini Eurocities Kulturnega foruma, še najbolj zaradi tega, ker se nismo osredotočili le na teoretsko plat kulture v Ljubljani, ampak smo vključili kulturne ustanove in producente iz različnih področij kulture. Z izvedbo konference smo pridobili tudi dragocene navezave z drugimi evropskimi mesti, predvsem njihovimi oddelki za kulturo in tako utrdili osnovo za nadaljna mednarodna sodelovanja.

11.2 Sofinanciranje kulturnih projektov, ki so deležni podpore EU

Cilj: Povečati obseg sredstev, ki jih kulturni izvajalci pridobijo iz EU.

Omejena proračunska sredstva niso omogočala, da se v letu 2015 objavi poseben javni razpis za sofinanciranje evropskih projektov na področju kulture. Zavedajoč se pomembnosti tega cilja, smo v novi Strategiji razvoja kulture v MOL 2016-2019 definirali poseben cilj: »letno sofinanciranje najmanj treh kulturnih programov oziroma projektov, ki so sofinancirani iz proračuna EU«. Predvideni začetek uresničevanja tega cilja je leto 2017. V letu 2016 bomo določili merila in vzpostavili sistema izbora programov oziroma projektov, ki bodo sofinancirani na podlagi javnega razpisa.

---

12. Javna infrastruktura na področju kulture v MOL

---

1. Cilj: Zaključiti denacionalizacijske postopke nepremičnin s področja kulture.

Glede Križank je Vrhovno sodišče RS 22. septembra 2011 zavrnilo zahtevo Križniškega reda za revizijo postopka na upravnem sodišču. V teku je le še denacionalizacijski postopek za cerkev, ki jo je ministrstvo leta 2006 z odločbo vrnilo v naravi vlagateljem zahteve za denacionalizacijo, a je po tožbi Festivala Ljubljana upravno sodišče zadevo vrnilo na prvo stopnjo. V letu 2014 je Ministrstvo za kulturo izdalo odločbo, s katero se cerkev ne vrača v naravi ter je določilo odškodninski znesek v obveznicah SOD-a. Navedena odločba ni postala pravnomočna, saj je Križniški red v tej zadevi vložil tožbo. Upravno sodišče je v mesecu aprilu 2015 izdalo sodbo, s katero je tožbi ugodilo in odločbo v 1. in 2. točki odpravilo ter zadevo vrnilo Ministrstvu za kulturo v ponovni postopek. Postopek je še v teku.

Prav tako denacionalizacijski postopek za Baragovo semenišče še vedno ni končan. Nadškofija Ljubljana vztraja pri vrnitvi v naravi, Slovenska odškodninska družba je proti odškodnini v obveznicah. Ministrstvo za kulturo trenutno preučuje pravno stanje zadeve, ali je bila Nadškofija Ljubljana upravičena vložiti zahtevo za denacionalizacijo tega premoženja glede na

to, da je bilo to poddržavljeno Škofijskemu duhovnemu semenišču Ljubljana. Ministrstvo za kulturo že več let preučuje "pravno stanje zadeve", vendar ga še vedno niso preučili.

Mestno gledališče ljubljansko je udeleženo še v dveh denacionalizacijskih postopkih, in sicer:

1. zahtevek upravičenca (Frančiškanski samostan) za vrnitev treh prostorov v gledališki pasaži, ki so bili nekoč lokali, kjer so opravljali svojo dejavnost tisti izvajalci, ki so se morali ob izgradnji južnega dela MGL izseliti iz manjših hišic ob Čopovi ulici. Zadeva je ponovno v pritožbenem postopku (vrnitev v naravi prostorov v pasaži – 3 lokali) vrnjena upravnemu organu prve stopnje v ponovni postopek, ker so bila v postopku na prvi stopnji nepopolno in zmotno ugotovljena nekatera dejstva (glede na določbe 16. in 25. člena ZDen) in je že vse leto 2013 mirovala. Sodni izvedenec je šele v decembru 2013 opravil cenitev lokalov, ki mu jo je naložil upravni organ. Obravnava je bila razpisana konec januarja 2014, vendar se s cenitvijo tako zavezanec za vračilo (MOL) niti MGL nista strinjala. Cenilec je dobil nalogo, da temeljiteje in natančneje opravi svojo nalogo. V oktobru 2014 smo prejeli dodatno dopolnitev cenitvenega poročila, na katerega sta obe strani (Frančiškanski samostan in MGL) imeli dodatne pripombe. Upravna enota, ki vodi postopek, je izvedenca pozvala v začetku januarja 2015, da v 15 dneh posreduje odgovor na dane pripombe, da bo lahko upravni organ nadaljeval s postopkom. Sicer pa se MGL strinja z ugotovitvijo izvedenca, da se objekt kot celota šteje kot novogradnja, zaradi česar bi ga bilo tudi potrebno obravnavati kot celoto v tem postopku. Na prvi stopnji je zadeva zaključena, čaka se na odločbo.
2. zahtevek za vrnitev zemljišča – dvorišča zgradbe MGL, ki predstavlja funkcionalni del in je nujno potreben za izvajanje dejavnosti MGL (dostop s kamioni do odra MGL). V tej zadevi je postopek še vedno na upravni enoti.

V letu 2015 ni bil zaključen noben denacionalizacijski postopek, ki je sicer v pristojnosti pravosodnih organov.

2. cilj: Zagotavljati optimalne pogoje za delovanje nevladnih organizacij in posameznikov s področja kulture.

V letu 2015 smo izvedli dva razpisa za oddajo prostorov v brezplačno uporabo za kulturne namene. Po prvem razpisu smo dodelili pet poslovnih prostorov in en atelje, po drugem razpisu, ki je epilog dobil v letu 2016, smo razdelili tri poslovna prostora.

Gledališče Glej je bilo v lanskem letu priklopljeno na vročevod. V Centru kulture Španski borci v Mostah so sanirane sanitarije, terasa nad vhodom, vrvišče nad odrom ter je bila predelana toplotna postaja.

V Vodnikovi domačiji sta obnovljeni dvorana Pri kamnitni mizi in podstrešna dvorana, izveden pa je tudi nakup nujne opreme. V Plesnem teatru Ljubljana je bilo sanirano naslednje: del fasade in dvorišča ter strelovod. Polega tega so bila zamenjana okna ob vhodu.

3. Cilj: Zagotoviti kakovostne infrastrukturne pogoje za vse zvrsti umetniškega ustvarjanja in najširšo dostopnost javnih kulturnih dobrin in storitev ter s tem razširiti in obogatiti kulturno ponudbo v MOL.

- Center Rog

Investicija za Center Rog je pripravljena. V letu 2014 je bilo podaljšano gradbeno dovoljenje za rušitev in ekološko sanacijo ter za obnovo in gradnjo. Izvedbo investicije načrtujemo v prihodnjem strateškem obdobju.

- Obnova Vile Čira Čara

Pionirski dom je v letu 2015 pridobil projektno dokumentacijo za prenovu stavbe na Komenskega ulici 9 v center za likovno ustvarjalnost otrok in mladih. Začetek prenove bo v letu 2016.

- **Plečnikova hiša**

Glej 23-24 str.

- **Prenova stavbe Pod turnom 4 (Švicarija) in prenova Mednarodnega grafičnega likovnega centra**

Stavba Pod turnom 4 je izvirno avtorsko delo arhitekta Cirila Metoda Kocha, zgrajena v t. i. domačijskem slogu. Leta 2012 je bila stavba v celoti izpraznjena in njena ogroženost se je še povečala. Z investicijo bo obnovljen in revitaliziran spomenik. Nova namembnost kot umetniški center z rezidencami bo omogočila mobilnost umetnikov v mednarodnem prostoru. Javni prostori bodo namenjeni razstavam, predavanjem in drugim prireditvam, najširši domači in tuji javnosti ter gibalno oviranim.

Julija 2015 je bila podpisana pogodba z izvajalcem gradbeno obrtniških, instalacijskih in restavratorskih del za obnovo stavbe. Glede na pozen začetek investicije so bile v letu 2015 plačani stroški prvih treh gradbenih situacij. Dela se nadaljujejo v letu 2016 in bodo končana v letu 2017.

Na podlagi konservatorskega načrta in študij objekta je bil pripravljen DIIP za Grad Tivoli (Pod turnom 3) – prenova objekta je ocenjena na 5.948.515 evrov.

- **Depoji za MGML v Tehnološkem parku Ljubljana**

Projekt je bil zaključen v letu 2013.

- **Vila Zlatica (Muzej ljubljanskega meščanstva)**

V letu 2015 je bila podpisana pogodba za izdelavo konservatorskega načrta. Sredstva so zagotovljena v proračunu MOL za leto 2016, ko bo izdelan konservatorski načrt in investicijska dokumentacija.

- **Metelkova mesto**

V Metelkova mestu do podpisa pogodb izvajamo samo najnujnejša dela: pregled in servis gasilnih aparatov, varnostne razsvetljave in druge ukrepe v skladu s požarnim redom.

- **Obnova Križank**

Priprava na obnovo Križank (projekti) se začneja z novim strateškim obdobjem 2016-2019.

- **Ljubljanski grad**

Ljubljanski grad je nadaljeval z izvajanjem Investicijskega programa 2014-2017, ki je bil sprejet za dokončanje obnove celotnega kompleksa gradu. V letu 2015 so bila zaključena dela pri prenovi trgovine, nadaljevala so se dela v Hribarjevi dvorani in pri energetski prenovi, prenavljali so se prostori vstopnega paviljona, vinoteke in galerije S.

- **Minipleks mestnega kina**

Oddelek za kulturo je v sodelovanju z Javnim zavodom Kinodvor v letu 2012 opravil preverbo lokacije na ploščadi pri gostilni Figovec za izgradnjo minipleksa mestnega kina, ki ni bila potrjena predvsem iz razlogov varovanja kulturne dediščine.

V letu 2012 je Društvo arhitektov Ljubljana v sodelovanju z MOL k urbanistično arhitekturni preveritvi za območje Slovenske ceste povabilo štiri arhitekturne studije, na katerem je arhitekturni studio Scapelab pripravil predlog umestitve minipleksa mestnega kina v podhod Ajdovščina. V letu 2013 je bila ta lokacija označena kot primernejša za izgradnjo minipleksa, zato smo v letu 2015 pripravili izhodišča in naročili izdelavo DIIP-a.

- **Bobrova vas (doživljajski park)**

V letu 2015 nismo izvedli pomembnejših nalog na projektu.

- **Staro letališče Moste**

Mestna občina Ljubljana je v letu 2015 objavila javni poziv promotorjem k oddaji vloge o zainteresiranosti za izvedbo projekta obnove Starega letališča Ljubljana. Namen poziva je bilo preveriti na trgu potencialnih ponudnikov razloge, zaradi katerih javni partner v objavljenem javnem razpisu ni prejel nobene prijave oziroma ponudbe.

Na podlagi informacij in podatkov, pridobljenih v okviru javnega poziva promotorjem, se je Mestna občina Ljubljana odločila, da spremeni obseg izvedbe projekta na način, da se iz projekta izloči objekt hangar in da se podaljša koncesijsko obdobje iz 15 na 25 let ter se tako zagotovi ustrezne pogoje za rentabilnost projekta.

MOL bo v letu 2016 izvedla javni razpis za izbiro zasebnega partnerja v okviru javno zasebnega partnerstva za obnovo Starega letališča Ljubljana.

- **Sive lise na področju knjižničarstva (nova knjižnična izposojevališča)**

V letu 2015 so bile izvedene dopolnitve knjižnične in IKT opreme v knjižnicah MKL, kupljeno je bilo vozilo Berlingo Citroen. Za novo enoto v Zalogu je bil izdelan PZI. Knjižnica Zalog se bo v letu 2016 preselila v objekt, ki ga gradi Spar v okviru javno-zasebnega partnerstva.

- **Muzej lutk**

V letu 2014 in 2015 je potekala investicija za vzpostavitev Lutkovnega muzeja. Gre za novo pridobitev v središču prestolnice, kjer sodelujeta pod pokroviteljstvom ustanoviteljice Mestne občine Ljubljana dva javna zavoda Ljubljanski grad in Lutkovno gledališče Ljubljana. Gre za kompleksen projekt, podprt z evropskimi sredstvi (Operativni program krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007-2013 v okviru razvojne prioritete 3. »Povezovanje naravnih in kulturnih potencialov« in prednostne usmeritve 3.2. »Mreženje kulturnih potencialov«). Omenjeno kompleksnost najlažje ponazorimo po naslednjih vsebinskih sklopih:

1. stalna postavitev – v podstrešnih prostorih nad Stanovsko dvorano Ljubljanskega gradu;
2. grajsko gledališče – nov prireditveni prostor v kletnih prostorih, v katerem se izvajajo muzejske komplementarne dejavnosti (»lutkotečne« predstave) in ostale prireditve;
3. lutkovna pot – lutkovna prostorska instalacija, ki označuje pot od Krekovega trga do prostorov muzeja;
4. konservatorsko-restavratorska delavnica in depoji – skrb za celotno zbirko v konservatorsko-restavratorski delavnici in v dislociranih depojih v okviru Lutkovnega gledališča Ljubljana;
5. podporni programi – gre za sprejemni prostor v pritličju pod muzejem, ki služi občasnim razstavam in kot muzejska trgovina.

Mestna občina Ljubljana je realizirala vse zastavljene cilje skladno s pogodbo z Ministrstvom za kulturo o sofinanciranju projekta. Poleg razstave lutk je vzpostavljena tudi sistemska skrb za

področje slovenske lutkovne dediščine, ki ima pri nas več kot 100-letno tradicijo. Večplastni projekt tako zagotavlja strokovno obdelavo, varovanje, hranjenje, raziskovanje in prezentacijo izjemne kulturne dediščine, po drugi strani pa nagovarja široko publiko, oživlja kulturno ponudbo v prestolnici z izobraževalnimi – izkustvenimi vsebinami in vpliva na razvoj kulturnega turizma. Z realizacijo projekta »Ljubljanski grad – Muzej in prezentacija lutk« je Javni zavod Ljubljanski grad pridobil nov program, kjer je bilo od odprtja Lutkovnega muzeja 26. maja 2015 do konca leta že več kot 24.000 obiskovalcev. Javni zavod Lutkovno gledališče Ljubljana pa je prevzel sistematično skrb za varovanje, ohranjanje, raziskovanje in prezentacijo lutkovne dediščine.

- **Muzej športa**

Prvi korak k vzpostavitvi Muzeja športa v Stožicah je bila postavitve Hrama slavnih, ki je bila odprta decembra 2012. Cilj je dolgoročen. Sodelujemo z Oddelkom za šport Mestne uprave MOL ter Muzejem in galerijami mesta Ljubljane.

- **Otroški muzej Stožice**

V letu 2012 smo imenovali skupino strokovnjakov s področja muzejev in kulturne dediščine, ki je pripravila Programsko zasnovo za vzpostavitev otroškega muzeja v športnem centru Stožice. Zaradi ustavitve del v Stožicah je projekt trenutno zamrznjen.

- **Knjižnica za slepe in slabovidne**

Knjižnica slepih in slabovidnih se je v letu 2014 preselila v nove prostore na Kotnikovi ulici 32, ki so v zasebni lasti. Zveza društev slepih in slabovidnih Slovenije je tako rešila svoje prostorske težave vsaj do leta 2019.

9. DRUGI PROJEKTI - Župančičeve nagrade 2015

Župan Zoran Janković je izročil Župančičeve nagrade na svečanosti 11. junija 2015 v Centru urbane kulture Kino Šiška, Trg prekomorskih brigad 3 v Ljubljani. S slovesnostjo smo promovirali Župančičeve nagrade in nagrajence in dvignili zanimanje javnosti za vrhunske umetniške stvaritve in umetnike, njihova ustvarjalnost pa je odmevala tudi v medijih.

Predsednik in člani Komisije MOL za podelitev Župančičevih nagrad v sestavi: prof. dr. Milček Komelj (predsednik), doc. dr. Andrej Blatnik, Matevž Čelik, Varja Močnik, dr. Tomaž Toporišič, doc. dr. Gregor Pompe in Vojko Vidmar (člani) so presojali o prejemnikih Župančičeve nagrade za leto 2015, župan Zoran Janković pa je njihov predlog potrdil.

Župančičevo nagrado za življenjsko delo je prejel:

VLADIMIR MAKUC, akademski slikar, grafik in kipar

za izviren kulturni, ustvarjalni opus, od samega začetka moderen v svoji starožitnosti. Izhodišče umetnikove ustvarjalne govorice je rodna mediteranska pokrajina, ki jo kot pratemelj kulturnega sveta sooča s sodobnim razglašenim svetom. Njegove večnostne umetnine s prostrano tišino in kamnom so pričevalke o usodi civilizacije, ogroženosti naravnega okolja in angažiran odziv na družbene antagonizme. Umetnik, ki se vse ustvarjalno življenje seli po širjavah ene in iste duhovne pokrajine, je ob vsej motivni in izrazni askezi brezmejno navdihnjen v svojem čustvenem bogastvu, naseljenem z liričnimi pticami, in otroško dojemljiv za vsakršna znamenja in razodetja, ki prevzamejo slehernega ljubitelja Lepote. Njegove podobe so preprežene s skrivnimi znaki, zlasti prerobenimi spomini na glagolske grafite z istrskih fresk, vanje pa se ob snovnih okruških vrisujejo duhovna sporočila svetu. Umetnost Vladimirja Makuca je sinonim za do kraja avtentično ustvarjalno emanacijo prvinsko humanizirane narave in dragocena

življenjska poslanica prihodnjim generacijam že v času, ko je slikarjevo nepretrgano ustvarjanje le delovna postaja na njegovi dosedanji umetniški poti.

Župančičeve nagrade za dveletno ustvarjanje so prejeli:

BARBARA NOVAKOVIČ KOLENC, režiserka, ustanoviteljica in glavna avtorica gledališča Muzeum, scenografka, kostumografka, dramaturginja, producentka in kustosinja za štiri odmevne vrhunske projekte: gledališko-plesno predstavo Muzej pisem, jubilejno razstavo ob 20-letnici gledališča Muzeum Gubanje časa, predstavo Za rep ujeta želja po dramski predlogi Pabla Picassa in uprizoritev ABC oder Krieg Iva Svetine. Izvirnost umetništva avtorske poetike, katere gledališki jezik je inovativen, subverziven, poznavalski, vizualno dognan, referenčno bogat, humanistično osredotočen in obdarjen z intuicijo, je globoko emotiven in sloni na zaledju širokega poznavanja slovenske in svetovne umetnostne zgodovine, umetnica sama pa s svojo ustvarjalno širino postavlja nenadomestljivo ogledalo sodobnemu slovenskemu gledališču.

ALOJZ SVETE, dramski igralec

za pet poglobljenih igalskih upodobitev: za vlogo Mama, Radkova mama, 97 let v Jovanovičevi drami Boris, Milena Radko, Vojvodo Yorškega v Rihardu III. + II. v Pandurjevi režijski interpretaciji Shakespeara, Frana Govekarja v Nemčevi režiji krstne uprizoritve Hotela Modra opica, nastale v tandemu z dramaturgom Nejcem Valentijem, Zovolja v Levstikovem Tugomerju režiserja Diega de Brea in vloge Toniča, Joejevega očeta in Polkovnika v prikazu različnih iger Vitomila Zupana Zastave – Mož – Slepota v režiji Mareta Bulca. Igralčeva izrazito ponotranjena govornoizrazna dispozicija je umetniku omogočila polnokrvno oživiljene dramske like v širokem interpretacijskem razponu – tudi v travestitski preobrazbi in izvirnem svetetovskem humorju, ki vlogo prefinjeno poantira v položaju znotraj svojega kontemplativnega duhovnega zapredka – in visoki normi odrskega jezika.

BORIS A. NOVAK, pesnik in dramatik

za prvo knjigo načrtovanega tridelnega epa Vrata nepovrata z naslovom Zemljevidi domotožja. Novakov epos pomeni v sodobni slovenski poeziji izjemen pojav in specifičen zvrstno-tematski podvig. Umetnik v njem upesnjuje ne le svojo duhovno avtobiografijo oziroma njeno genezo, marveč skozi tudi svoj celoten odnos do sveta in stvarstva. Zaveda se, da so besede »edino, kar preživi nenehno rast brezdanje pozabe«. Kot vsestranski poznavalec domačega in svetovnega pesništva, posebej tudi verzni oblik, je postal kronist po vzoru nekdanjih srednjeveških zapisovalcev. Že prva, zajetna knjiga velikega epa, ki izpisuje, kar je pesnik s svojim obsežnim dosedanjim umetniškim opusom bil in kar še bo, se kaže kot tako pomembna umetnina in obenem pesniški dokument našega časa, da jo zasluženoma posvečuje visoko mestno priznanje s pesnikovim imenom.

Obrazložitev
Poročila o izvajanju Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2012-2015
v letu 2015

Pravni temelji za sprejem akta

Pravna podlaga za sprejem Poročila o izvajanju Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2012-2015 v letu 2015 so 9., 13. in 14. člen Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 100/11 – odl. US in 111/13; v nadaljnjem besedilu: ZUJIK) ter 27. člen Statuta Mestne občine Ljubljana (Uradni list RS, št. 24/16 – uradno prečiščeno besedilo).

V skladu s prvim odstavkom 9. člena ZUJIK-a, država določa javni interes za kulturo z zakoni in nacionalnim programom za kulturo, občine pa z lokalnimi programi za kulturo. ZUJIK v 10. členu določa namen in sestavo nacionalnega programa za kulturo kot »strateškega dokumenta razvojnega načrtovanja kulturne politike«. V programu se ugotovi javni interes za kulturo, opredeli področja kulture, na katerih se zagotavljajo kulturne dobrine kot javne dobrine, načrtuje investicije v javno kulturno infrastrukturo, postavi cilje in prioritete kulturne politike in določi čas za njihovo uresničenje ter kazalce, po katerih se bo merilo njihovo doseganje. ZUJIK določa, da se program sprejema za obdobje štirih let, lahko pa vsebuje tudi dolgoročnejsje usmeritve. V 11., 12. in 13. členih so opredeljeni priprava in sprejemanje dokumenta ter izvajanje in poročanje.

14. člen ZUJIK-a določa naslednje:

»Lokalna skupnost sprejme svoj lokalni program za kulturo za obdobje štirih let, pri čemer lahko program vsebuje tudi dolgoročne usmeritve, ki presegajo to obdobje. Lokalne skupnosti, v katerih živijo avtohtona italijanska ali madžarska narodna skupnost ali romska skupnost, v pripravo lokalnega programa za kulturo vključijo navedene skupnosti. Glede vsebine lokalnega programa za kulturo se smiselno uporabljajo določbe tega zakona o nacionalnem programu za kulturo.

Lokalnim skupnostim, razen mestnim občinam, ni treba sprejeti lokalnega programa za kulturo, če opredelijo javni interes na področju kulture, prioritete, ukrepe ter cilje in kazalce za njihovo doseganje v drugem dokumentu razvojnega načrtovanja lokalne skupnosti.

Dve ali več lokalnih skupnosti lahko oblikujejo skupni program za kulturo, ki ga sprejmejo pristojni organi lokalnih skupnosti.«.

Glede letnega poročanja se smiselno uporablja 13. člen ZUJIK-a, ki se nanaša na letno poročanje o izvajanju nacionalnega programa za kulturo.

Statut Mestne občine Ljubljana v 27. členu določa, da Mestni svet MOL sprejema plane razvoja MOL in druge akte MOL, torej tudi dokumente, ki se nanašajo na poročanje o uresničevanju planov razvoja.

Razlogi in cilji za sprejem akta

Mestni svet MOL je 23. aprila 2012 sprejel Strategijo razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2012-2015. Pričujoče poročilo je sestavni del poročanja Mestnemu svetu MOL o izvajanju strategije v preteklem letu.

Ocena stanja na področju, ki ga akt ureja

Strategija razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2012-2015 je bila drugi strateški dokument na področju kulture MOL, ki je podal odgovore na pomembna vprašanja kulturnega razvoja MOL v preteklih štirih letih. Delovanje na podlagi strateškega dokumenta ni zgolj demokratična

oblika oblikovanja in izvajanja kulturne politike, temveč tudi najpomembnejši dejavnik načrtnega doseganja rezultatov na področju kulture v MOL.

Poglavitne rešitve

Poročilo vsebuje opis ključnih dejavnosti in oceno rezultatov za vsak strateški cilj posebej.

Ocena finančnih posledic

Poročilo o izvajanju Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2012-2015 v letu 2015 nima finančnih posledic.

Ljubljana, 14. 4. 2016

Poročilo pripravili:

Davor Buinjac, Lena Jevnik, Saša Ogrizek, Vanda Straka – Vrhovnik, Manja Ravbar, Jerneja Batič, Nina Kalčič, Semira Osmanagić, Saša Hren Koritnik, Metka Štrajhar, Dario Seraval, Miljana Butina Smrdel, Mateja Veble.

mag. Mateja Demšič
Vodja oddelka